

ŠIBKE TOČKE PRORAČUNA 2005

str. 4

MALA ŠOLA TURIZMA

str. 7

KDO VODI VK ARGO?

str. 9

KDO SI BO UPAL KANDIDIRATI ZA ŽUPANA?

(Mef) Jutri bodo izolski občinski svetniki obravnavali in zagotovo tudi sprejeli predlog občinskega proračuna za letošnje leto. Pravzaprav ni nobene možnosti, da bi se zgodilo kaj presenetljivega, saj so se predstavniki dveh najmočnejših izolskih političnih strank očitno dogovorili, da bodo skupaj dokončali to predzadnje mandatno leto.

V drugi najmočnejši izolski stranki bodo najverjetneje rekli, da so zanalasč pustili županji, da s svojo stranko vred naredi še nekaj kardinalnih napak, ki jo bodo drago stale na naslednjih volitvah, sami pa bodo na te in nekatere prejšnje napake opozorili šele drugo leto, ko bodo pred vrati lokalne in županske volitve. In če temu dogovoru dodamo še zanesljiva glasova mladincev in koalicijska glasova upokojenske stranke ter vse manj ubogljiva glasova pripadnikov narodnosti, potem je jasno, da je opozicija v Izoli vredna slabih 10 odstotkov, kar dejansko pomeni, da je ni.

Pa bi o predlogu proračuna za leto 2005 veljalo reči marsikatero besedo. Lahko bi, naprimer, vprašali, kakšna so pravila, da posamezne postavke (beri proračunski stroški) dobijo posebno mesto v proračunu in se jim ni treba podajati v razpisni spopad kot vsem ostalim.

Takšne so naprimer Združene igre narodov, ki denar dobijo brez vnaprej pripravljenega programa s katerim bi kandidirali na razpisu Mladinskega sveta. Ali pa Kino Otok, ki je nenadoma postal prireditev posebnega pomena, to kar Eurofestu, recimo, ni nikoli uspelo. Tudi projekt gradnje terapevtske skupnosti Drevo življenja, ki bo letos dobila skoraj toliko denarja kot vsa izolska športna društva skupaj, je dobil svoje mesto v proračunu (št. 4310), kar je skoraj dvakrat toliko kot dobita Rdeči križ in Društvo prijateljev mladine skupaj.

V pošteni demokraciji bi vsi, ki mislijo drugače, dvignili vik in krik, v Izoli pa so preprosto tiho. Seveda zato, ker so se dogovorili, da bodo za svojo podporo dobili nekaj drugega. Eni denar za gradnjo nove reševalne postaje, drugi možnost gradnje novega hotela pod Belvederjem, tretji cyber kafe na vasi in mladinski center, četrti pa obljube, saj so drobtinic že vajeni. Ob tem seveda ni treba biti veliki strateg in politični analitik da ugotoviš, kako bo naslednji izolski župan najslabši župan v povojni zgodovini Izole. Zemljišča bodo prodana, proračun prazen, občina zadolžena in zalizingirana, kadrovske prenapolnjena in brez novih virov financ.

Res me zanima, kdo si bo upal naslednje leto kandidirati za izolskega župana.

DROGA

foto: Mandrac

RUDEČI CVET

*Dajmo, dvignimo kozarec
saj je vendar osmi marec
praznik vseh žena
in čeprav je že tema*

*so mi ostale le še te lavande točno zate
da jih odneseš ženi, ki zdaj že misli nate
in se sprašuje, če boš sploh prišel domov
al' boš kot po navadi vse opravil na pol
čeprav je danes dan žena*

*in se je klapa že zdavnaj razšla
ker osmi marec ni več tisto kar je bil
in tudi ti si se pogršal in zredil
zato kar kupi to lavando in marš domov
ti ne boš bolj siromašen, meni pa boš dal za sol.*

JEREB
AVTO CENTER

Revita

*Izdelki
za zdravo življenje*
(Hotel Delfin - vhod s parkirišča)
URNIK

ponedeljek, torek,
četrtek, petek: 8.30 - 15.00
sreda: 8.30 - 17.00
sobota: 8.30 - 12.00

vreme

mrzlo

Banka Koper

600

10. marec 2005

šifra

OBALA V MALEM
**nepremičnine
immobili**

BREZPLAČNA TELEFONSKA ŠTEVILKA
080 18 33
www.sifra-nepremicnine-sp.si

PTT'S NOT DEAD

To je rubrika v kateri bralci Mandrača izražajo svoja stališča ali javno predstavljajo mnenja do določenih javnih problemov, ki so že bili ali niso bili predstavljeni v časopisu. V tej rubriki ne objavljamo pism, ki imajo značaj osebnega oziroma so namenjena polemiki z drugimi mediji. Sicer pa si uredništvo pridržuje pravico, da po lastni presoji objavi, skrajša ali (brez posega v vsebino) korigira posamezne dopise, ki morajo imeti navedenega avtorja. Uredništvo se z avtorjem lahko dogovori, da njegovega imena ne objavi v celoti.

LE POLITIČNI NAMENI!

Pozdravljena ga. Mojca Ferle!

Bom poskušal biti kratek, saj nima smisla zapravljati časa ob vaših nekonstruktivnih kritikah Mladinskemu svetu, ko je jasno da gre le za politično rivalstvo oz. besedni nasilni poizkus zvalitve vse krivde tega sveta na tiste, ki vodijo občino in tudi Mladinski svet in so seveda trn v peti vam in vašim kolegom do oblasti. Dokaz: Saj bi bilo zanimivo slišati vaše konstruktivne kritike na specifično delo mladinskih organizacij, ki bi morale npr. izvajati več promocije za vključevanje v projekte tistih (kot pavi urednik Mandrača), ki tavajo po ulicah. Mogoče bi se morala zavzemati za to, da bi Mladinski svet še več denarja namenil razpisom za sofinanciranje mladinskih projektov in tako dalje....to bi bilo lepo...na ta način bi lahko občani presodili ali ste vi boljši od tistih, ki jih grajate....Dajte malo več poudarka na vsebine....Povejte zakaj, ko ste bili vi predsednica KIŠD-ja in MIC-a se ni premaknilo nikamor? Povejte zakaj se podpisujete kot svetnica neodvisne liste, če pravzaprav niste (najtežje je v današnjih časih biti neodvisen, to je jasno....mislim pa, da se nam za pripadnost kaki stranki oz. idejam ni treba bati, saj v 1. členu Ustave RS piše, da smo demokratična republika)....Če to ni res....povejte kaj se v delu sedanjih vodilnih tako na občini kot v mladinskem svetu zdi slabo in zakaj ter kaj so dobrega naredili, če so (konkretno). Verjetno nekaj dobrega so....so pa tudi kaj napačno presodili...kajpak, saj niso superženske in supermoški....potrebujejo včasih tudi kakšen neodvisen nasvet in verjamem, da ga znajo sprejeti. Veste ga. Ferle, v Izoli je že vsaj dvajset let problem, da se dva člana društva skregata in naredita 3 društva....to lahko ocenimo lahko kot pozitivno, če bi se ta društva čez čas uspela usesti za isto mizo in poiskati sinergične pozitivne učinke reka: Več glav – več ve! Tako so se kot telesne celice svoje dni delili in bili aktualni veslači, pa balinarji, pa nogometasi, pa upokojenci in tudi mladinci....E...to smo Slovenci: »naj crkne sosedu krava, ker je rdeče barve« »če ga ima on, ga bom imel tudi jaz« itd...!!! Mogoče je dobro, da nas vsakih 30 – 50 let nekdo od zunaj resno ogroža. Edino takole vemo, da smo Slovenci. Ob vseh težavah, ki jih imamo s »sosedmi« se mi zdi tole interno politično napadanje groteskno, ker namen ni reševati vsebinske napake, pač pa »rezati glave – t.i. rušade«....

Aja....se opravičujem, bil sem malce dolg.

B.D. (naslov v uredništvu)

URAD SI JE VZEL ČAS

Odgovor Urada za mladino RS:

Gospod Jernej Dirnbek (odgovoren za področje mladinskih svetov) odgovarja na moja vprašanja s pojasnilom:

"Glede dopisa, ki sta ga dne 25.02.2005 naslovili na naslov Urada RS za mladino oz. name, vam sporočam, da smo se zaradi kompleksnosti vprašanja za odgovore obrnili na pravno službo Ministrstva za šolstvo in šport. Zakon o mladinskih svetih je namreč v delu, ki govori o pridobitni dejavnosti mladinskih svetov, sorazmerno nejasen, zato si želimo, preden vam odgovorimo, pridobiti tudi mnenje matičnega ministrstva. Takoj, ko bomo prejeli mnenje ministrstva, vam ga bomo posredovali"

Toliko iz mojih krajev in še vas bom obveščala. Sledi namreč odgovor vodje Sektorja proračunske inšpekcije.

Čakajoča na izid,

Mojca Ferle (Neodvisna lista za Izolo-MOJCA)

ODPRTO VPRAŠANJE PREDSEDNIKU MSI ALEKSEJU SKOKU

Zaradi očitkov, ki se zadnje čase pojavljajo v javnosti glede delovanja Mladinskega sveta in zavoda KT1, kot predstavnik društva Jona v MSI in član nadzornega odbora, javno sprašujem predsednika MSI Alekseja Skoka naslednje:

- Kako naj sprejemam delovanje MSI kot legitimno in legalno, če določenim članom MSI, kljub danim obljubam in pravici, ki jo do tega imamo, še vedno ni dostavljen statut MSI. Na naše vprašanje, na eni od sej, je bilo odgovorjeno, da ga nimate niti v pisarni MSI.

- Kakšen je bil motiv razrešitve prejšnje sestave nadzornega odbora in njenega predsednika, ko je bil odbor že sklican in je podal zahtevo za predložitev vseh dokumentov iz let 2002 in 2003?

- Zakaj še vedno ni sklicana konstitutivna seja novega nadzornega odbora, katero skliče predsednik? Ali nadzor nad delom MSI ni potreben ali ni zaželen?

- Po kakšnem ključu se sklicujejo redne seje MSI? Ali je sklic po SMS sporočilu legitimen? Ali so odločitve sej, sklicanih brez dnevnega reda in gradiva, nesporne?

- Ali obstajajo in so dostopni zapisniki vseh sej? Zakaj noben zapisnik še ni bil predložen članom in se o nobenem še ni razpravljalo na seji MSI?

- Zakaj članom MSI ni dostavljeno nobeno zaključno poročilo o delu MSI?

- Ali MSI sploh še služi članom, torej mladinskim društvom, ali katremu drugemu cilju?

Vedno bolj se mi dozdeva, da je komunikacije med vodstvom MSI in člani vedno manj. Obdaja me občutek, da kot predstavnik društva člana nisem seznanjen niti z osnovnim delovanjem, še manj z razdeljevanjem finančnih sredstev in drugimi aktivnostmi. Glede na to, da je onemogočeno delovanje nadzornega odbora, in tudi nadzor posameznih članov, pričakujem, da se bo odnos vodstva MSI spremenil in tako odstranil vsako senco dvoma nad delovanjem sveta.

Menim, da bi bilo za MSI in splošno vzdušje članov dobro, da se podajo javni odgovori na zastavljena vprašanja, in se tako izognemu slehernemu dvomu o pravilnem delovanju MSI.

Gregor Vučko

Predstavnik društva Jona v MSI

ZA POZITIVNO SIMBOLIKO SLOVENSTVA

Krščansko socialni forum SDS za pozitivno simboliko slovenstva

Krščansko socialni forum Slovenske demokratske stranke predlaga, da se v Sloveniji sproži širša razprava o narodni simboliki in hkrati podpira predlog strateškega sveta za kulturo, znanost in izobraževanje o spremembi zakona o praznikih, ki jo je napovedal Aleksander Zorn.

Nacistična uniforma angleškega princa ob letošnjem pustu je sprožila plaz kritik in ogorčenja po vsem svetu. Tudi slovenska javnost se je upravičeno čutila prizadeto ob takšni provokaciji, saj je ta totalitarni režim prizadel tudi tisoče Slovenk in Slovencev. Zanimivo pa je, da je prav v istem času oživela razprava o uvajanju komunističnih simbolov v Sloveniji, ko je eden slovenskih politikov predlagal poimenovanje ljubljanske ulice po umrlem jugoslovanskem diktatorju.

V Krščansko socialnem forumu SDS menimo, da je področje simbolov zelo občutljivo. Zato nasprotujemo upodabljanju negativnih simbolov v javnosti, saj v družbi delujejo zelo razdiralno. Državljanke in državljane Slovenije vabimo k razpravi o pozitivnih simbolih, ki nas ne bodo razdvajali, ampak povezovali. Predlagamo, da se prične ukinjati simbolika, ki izvira iz kateregakoli totalitarnega režima, bodisi komunističnega, bodisi nacifašističnega. Želimo si takšna imena javnih ustanov, ulic in društev, ki bodo v vsaki državljanki in državljanu Slovenije prebudili pozitivne občutke.

Sandra Letica

Predsednica Krščansko socialnega foruma SDS

NAKLADANJE

Uslužbencu izolske Komunale, imena za enkrat ne bom omenjal, ki mi je na moje telefonsko vprašanje o določenem problemu postavitve smetnjaka pred nekim blokom v Izoli zelo vehementno zabrusil, naj mu ne nakladam, pošiljam sledeče sporočilo:

Spoštovani uradnik na Komunalni, ne vem, če imate na tem podjetju predpisan tak besednjak v komunikaciji s strankami? Upam da ne? Moral bi se pa gospod uradnik ali kar koli že je, zavedati vsaj tega, da je Komunala javno podjetje in, da velik del denarja pridobi prav iz občinskega proračuna pa tudi tarife za odvoz in zbiranje odpadkov določi občina. Torej iz tega sledi gospod uradnik, da ste na plačilni listi občanov Izole pa bi bilo že iz tega zelo modro izpeljati zaključek, da taka komunikacija ni primerna in, da se ji v bodoče odrečete. Upam, da tega ne boste sprejeli kot »nakladanje« !

I.B.

PRIPOMB JE BILO VELIKO A ZA MALO STVARI

V petek 11. marca se bodo na 5. izredni seji zbrali izolski občinski svetniki in obravnavali ter sprejemali predlog Proračuna občine Izola za leto 2005. Tej točki so dodali še točko predlog letnega programa dodelitve stavbnih pravic na območju občine Izola za leto 2005.

Osrednja točka izredne seje je seveda sprejemanje občinskega proračuna, ki je nastajal dokaj dolgo, tudi medstrankarska usklajevanja so bila kar težka, zdaj pa je končno pripravljen za sprejem. V razpravi med prvo in drugo obravnavo je bilo kar nekaj pripomb na predlog proračuna, ki so jih podali različni akterji tega dogovarjanja, od odborov in komisij občinskega sveta do županje in posameznih svetniških skupin. Zanimivo je, da so si bili v nekaterih pripombah posamezni udeleženci razprave zelo blizu vendar je županja kot drugostopenski organ lep del the pripomb zavrnila, tako da v proračunu ne gre pričakovati posebnih pretresov. In na kaj so letele glavne pripombe? Poglejmo nekatere pripombe iz posameznih svetniških skupin.

Klub svetnikov IDS

1. Število zaposlenih (v občinskih službah) v letih 2005 in 2006 se obdrži na nivoju leta 2004. Naravni odliv naj se ne nadomešča ampak naj se poišče notranje rezerve.

Pobude se ne upošteva, ker sta obe novi zaposlitvi predvideni na področju nadzora nad izvajanjem Zakona o varnosti cestnega prometa in občinskih predpisov, zlasti na področju novih odlokov o ravnanju z odpadki in z meteormmi in fekalnimi odpadki, ter pri upravljanju občinskih parkirišč.

2. Vrtcu Mavrica se zagotovi znesek za investicijsko vzdrževanje v višini 16,65 mio SIT. Sredstva se zagotovijo iz postavke projektne dokumentacije za mladinski center Arrigoni.

Pobude se ne upošteva.

3. Zadolževanje naj se zmanjša za 150 mio SIT. Za enak znesek se zmanjšajo odhodki na postavkah: delovanje občinske uprave, dejavnost mladih, stroški obratovanja kopališč, vzdrževanje prometnih površin, sodne stroške, stroški opreme občinske uprave, izobraževanje občinske uprave, transferji JP Komunala, itd.

Pobude se ne upošteva, ker so postavke, iz katerih naj bi črpali sredstva, nujni za realizacijo proračuna.

Klub svetnikov SDS

1. Klub svetnikov SDS predlaga naj se v okviru postavke Stroški obratovanja kopališč ukine financiranje prostega vstopa na plažo Simonov zaliv, v višini 8 mio SIT in programa Modra zastava, v višini 700.000 SIT ter financiranje vzdrževanja vodnih oznak v krajinskem parku v višini 700.000 SIT. Sredstva se nameni za vzdrževanje otroških igrišč, v višini 4 mio SIT ter za ureditev vodovodne napeljave v KS Jagodje - Dobrava v višini 5,4 mio SIT.

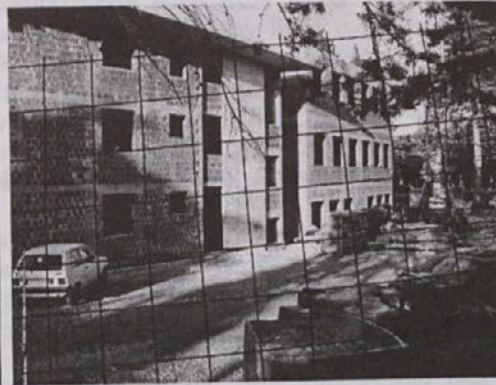
Pobude se ne upošteva. V načrtu razvojnih programov je že opredeljeno, katera igrišča in javne površine bomo v letu 2005 in naslednjih letih temeljito obnovili. Tako je načrtovana tudi celotna rekonstrukcija športnega in otroškega igrišča v Jagodju, le da je predvideno financiranje s pomočjo operativnega najema (leasinga). Znesek za ta namen znaša cca 30.000.000 tolarjev.

2. Število zaposlenih naj ostane na nivoju 56 kot stalno zaposleni in 4 zaposleni za določen čas. Posledično se zmanjša stroške za delovanje občinske uprave.

Pobude se ne upošteva

3. Postavka v višini 10 mio SIT za delovanje Mladinskega sveta naj se črta. Enak znesek se predvidi za dejavnost mladinskih organizacij, ta znesek se razdeli z ustreznim javnim razpisom.

Pobude se ne upošteva., saj so sredstva na tej postavki namenjena prav dejavnosti mladih. Večji del sredstev se razdeli na osnovi javnega razpisa, ki ga izvede mladinski svet Izola, 2.000.000 tolarjev je namenjenih za delovanje spletne informacijske točke v Kortah, preostala sredstva pa za delovanje mladinske info točke v Izoli in za dejavnost MSI.

4. Črtajo naj se sredstva za investicijski transfer Društvu za pomoč zasvojenecem od nedovoljenih drog Drevo življenja. Za predvideni znesek se izvede javni razpis.

Pobude se ne upošteva, saj je občina že v preteklem letu načrtovala ta investicijski transfer ne le v proračunu, temveč tudi v načrtu razvojnih programov do leta 2006. Kmetija terapevtske

skupnosti je v enem delu že zgrajena in v dogovoru z izolskimi kmeti bo letošnjo pomlad že zasajenih prvih 3000 trsnih cepljenk na kmetijskih zemljiščih, katerih lastnica je občina Izola, nato pa sledi zasajanje oljk, zdravilnih zelišč in nabava drobnice, oslov in perutnine. Terapevtska skupnost naj bi si sredstva za preživljanje (hrana, energija, drugi stroški življenja..) zagotavljala s prodajo biološko pridelane hrane in zelišč ter z izdelavo in prodajo izdelkov domače in umetne obrti.

Sredstva za investicijske odhodke ter investicijske transfere za dejavnost mladih se znižajo za 46.320.000 SIT. Sredstva v višini 20 mio SIT se nameni za ureditev pogojev v vrtcu Mavrica (po odločbi zdravstvene inšpekcije), za investicijsko vzdrževanje in dokončno ureditev ter opremo za OS Vojke Šmuc in za Mestno knjižnico Izola.

Pobude se ne upošteva, saj je projekt ureditve Mladinskega centra na lokaciji Dantejeva 17 v načrtu razvojnih programov občine Izola že najmanj tri leta, tik pred objavo je razpis za pridobitev najboljših natečajne rešitve, investicija v objekt pa naj bi se začela v zadnjem četrtletju leta 2006.

Neodvisna lista za Izolo

Svetnica Neodvisne liste za Izolo zahteva, da se v obrazložitvi proračuna navede natančno obrazložitev postavke za redno dejavnost Mladinskega sveta Izola z navedbo zneskov, ki so namenjeni dejavnostim po posameznih alineah.

Pobuda se upošteva. V obrazložitvah proračuna za leto 2005 se pri postavki Mladinski svet Izola (MSI) drugi odstavek dopolni tako, da pravilno glasi:

"Postavka za redno dejavnost MSI v višini 6,0 mio SIT je načrtovana v skladu s predloženim programom dela MSI za leto 2005 ter upošteva naslednje glavne namene tekočih odhodkov proračuna:

- sofinanciranje redne dejavnosti MSI, njegovih komisij ter delovnih teles - 1,35 mio SIT, sofinanciranje raznovrstnih projektov izolskih dijakov in študentov v skladu z letnim programom dela MSI -1,15 mio SIT,
- sofinanciranje mednarodne dejavnosti MSI (stroški priprav in izvedbe prijav na različne državne in evropske razpise za projekte mladih na področjih kulture, informacijske tehnologije in drugih programskih področij ter za sofinanciranje projekta mentorstva dvema evropskima prostovoljcem v okviru programa Evropske komisije EVS -European Voluntary Service) - 0,5 mio SIT,
- sofinanciranje projekta celostne predstavitve dejavnosti MSI v občini Izola in širše - 1 mio SIT,
- sofinanciranje redne dejavnosti spletne - informacijske točke za mlade in krajane Krajevne skupnosti Korte v združenem domu Korte - 2 mio SIT."

(povzetki so iz gradiva za izredno sejo OS Izola)

Spletna stran Mandrača nastaja v sodelovanju z:

www.izolanka.com

OBALA V MALEM

nepremičnine

www.sifra-nepremicnine-sp.si

NAKUP, PRODAJA, ZAMENJAVA HIŠ, STANOVANJ, PARCEL

IMAMO LICENCO MOPE IN 15 LET DELOVNIH IZKUŠENJ PRI POSLOVANJU Z NEPREMIČNINAMI

Izola - Kristanov trg 2, tel. 05/ 640 11 10, fax: 05/ 640 11 11

BREZPLAČNA
TELEFONSKA
STEVILKA

080 18 33

immobili

S.p. Ivan Konstantinovič univ.dipl.ekon.

š i f r a

PROBLEM NI LE HOTEL POD BELVEDERJEM

Dober teden dni je minilo od druge javne obravnave ureditvenega načrta Simonov zaliv in nezadovoljstvo ljudi očitno narašča, saj so mladi in manj mladi v zelo kratkem času dobili več kot 700 podpisov tistih občanov Izole pa tudi drugih sprehajalcev, ki odločno nasprotujejo pozidavi še zadnje zelene obmorske doline v občini, pripombe pa imajo tudi na tako megalomansko pozidavo Simonovega zaliva in na urejanje prometnih poti v območju ob Prešernovi cesti.

V uredništvo smo prejeli celo vrsto klicev in dopisov z izrazi nasprotovanja predlaganim spremembam ureditvenega načrta, ker pa so si v glavnem slični smo izbrali tiste, ki v to razpravo prinašajo malo več strokovnosti in malo manj emocij. Naj tudi ta mnenja služijo kot del javne obravnave omenjenega dokumenta.

Ob tem še povejmo, da so mladi predlagateljem tega predloga ureditvenega načrta predzadnji dan javne obravnave predali zbrane podpise in povedali, da ne nasprotujejo urejanju tega območja, nasprotujejo pa njegovi pozidavi, ki ga bo dejansko za vedno odvzela sedanjim in bodočim generacijam.

PRIPOMBE NA RAZGRNjen URBANISTIČNI NAČRT SIMONOV ZALIV V IZOLI

- Zakaj OBČINA Izola tako vehementno pripravlja spremembe in dopolnitve številnih izvedbenih aktov, ko bi lahko vse predloge preverjeno vključili v predlog strateškega načrta in prostorskega reda občine leta 2007?

Vse občine morajo po veljavni prostorski zakonodaji sprejeti občinske strateške dokumente in prostorske ređe do leta 2007. Za te dokumente se že pripravljajo regionalne in druge lokalne vsebinske osnove. Glede na to, da za celotno občino že veljajo izvedbeni akti, sprejeti pred leti, predlagamo, da se nove posege predlaga v novem prostorskem redu občine, s čimer bo omogočen celovit pogled na posege in obremenitev prostora. Posebej velja omeniti nekontrolirano povečanje nastanitvenih turističnih kapacitet v Izoli ob tem, da je morske obale, kopnega in domačega prebivalstva okvirmo vedno enako! Kakršnikoli posegi za pridobitev novih plažnih površin (rekonstrukcija obale, pomoli, bazeni) so dejansko »kaplja v morje« ob povečanju kapacitete za tisoče ljudi.

Pristojni občinski organi naj povedo razloge za sedanjo spremembo tega UN ter koliko tak postopek v celoti stane.

- Zgostitev gradnje v priobalnem pasu območja do Prešernove ceste degradira celotno enodružinsko stanovanjsko gradnjo v naselju Jagodje

Namesto lokacije enodružinskega naselja v neposredni bližini morskega predela, cilj sprehodov in rekreacije, se naselje s predvideno gradnjo v UN prelevi v zakotno predmestje industrijskega turističnega mesta, kjer je prehod do morskega predela možen preko goste turistične infrastrukture z nikakršnim pogledom na morje in z okrnjenim obstoječim parkom (zaprt pogled na morskó površino z Neimenovane ulice z gradnjo novega hotela, novo parkirišče ob najlepši promenadi v kompleksu Halietum, neprekinjen kolos dependans hotela z novimi nadstropnimi povezovalnimi trakti, novo križišče med gosto gradnjo in parkingi).

- Manjša tržna vrednost nepremičnin zaradi odvzema pogleda na morje kot najbolj cenjene kvalitete obalnega področja

Prebivalci imamo enako pravico, obnašati se tržno, tako kot investitorji in občina.

Zaradi gradnje novega hotela v Simonovem zalivu (višina 15.50m, okvirmo višina apartmajskega naselja Gradis na križišču s kubusi, ki z razporeditvijo v celoti jemljejo pogled prebivalcem) bo tržna vrednost dela nepremičnin ob Prešernovi cesti manjša zaradi uničenega »pogleda na morje«, pogleda na »staro mediteransko mesto« ter pogleda »na Triglav«. Zaradi tega že sedaj javno opozarjamo bodoče investitorje, projektante in upravne službe na našo zahtevo po vključitvi v postopek pridobitve upravnega dovoljenja za gradnjo zaradi varovanja pravnih koristi v primeru izvedbe takega UN kot strankam, katerim bo ta razgled odvzet. Soglasja oz. odškodninski zahtevki se morajo nanašati tako na enodružinske hiše kot na del stanovanj v stanovanjskih blokih.

- Kapacitete naj ostanejo na ravni obstoječih, dviga naj se njihova kvaliteta

Od predvidenih posegov prebivalci nimamo nobene koristi, bivalni pogoji pa se nam bodo poslabšali zaradi povečanja kapacitete že najbolj obremenjenega območja v Izoli, da ne govorimo o vseh gradbiščih, ki nas bodo leta in leta obkrožala za gradnjo in nadomestitev vseh predvidenih objektov. Načrt omogoča rušitev in rekonstrukcijo prav vsega, kar stoji na tem območju, razen arheoloških ruševin! Celoten načrt je podrejen novim turističnim židavam ter gradbenemu urejanju komunikacij. Ostali posegi bodo zaradi pomanjkanja denarja ostali na papirju (n. pr. urejanje arheološkega spomenika itd...), razen če bodo turizmu v prid (n. pr. »rekonstrukcija« pomola, obale). Vsi posegi morajo služiti povečanju kvalitete, saj je le-ta zaradi že sedanje visoke obremenitve na nezavidljivo nizki ravni. Smo proti obremenitvam prostora z novimi nastanitvenimi kapacitetami.

- Ohranitev obstoječih zelenih površin

Zahtevamo, da odlok v tekstualnem delu zahteva ohranitev vsega zelenja, ki je staro več kot 30 let, saj daje poseben pečat temu turističnemu okolju. Nadomestitev, ki jo predvideva načrt, ni dovolj, saj drevesa rastejo dosti počasneje kot stavbe. Zemeljska dela, potrebna za izvedbo predvidenih posegov, lahko uničijo celotni obstoječi drevesni fond, ki se lahko vizualno nadomesti šele

čez trideset let (ko ga bodo ponovno porušili z novimi posegi?).

- Apartmajske naselje

Nastanitvene kapacitete morajo biti enakovredne sedanjim. Smo proti nadaljnji apartmajske obremenitvi tega predela Izole. Nesprejemljiva je tudi zazidalna situacija. Obstoječi samostojni bungalovi, skriti okoli paviljonske restavracije, dajejo občutek intimnosti in poletnega hladu sredi mediteranskega zimzelenja. Stometske apartmajske vrste na pobočju, vidne iz celotnega izolskega zaliva, deluje nenaravno ter ceneno špekulativno, saj predstavljajo vrinjeni arhitektonski tujek, ki ni vezan na preostalo urbanistično ureditev »turistično-mestnega« značaja niti na podeželjski izgled bližnjega področja.

Ureditev kopaljšča

Predstavlja najboljši predel Simonovega zaliva, trenutno še delno v naravno vzdrževanem ambientu. Načrt predvideva gradbeno ureditev in rekonstrukcijo celote (beri povečanje objektov) z zmanjšanjem parkirnih mest na sezonsko najbolj obremenjenem predelu in s parkirno hišo z najlepšim pogledom na morje. Zaradi sezonske rabe predlagamo ureditev območja v naravnem izgledu. Nič ni bolj žalostnega kot zapuščena geometrijska betonska ureditev sezonskega značaja. Čeprav bi teoretično zabaviščno-rekreacijsko-športni center tu lahko bil, se moramo zavedati, da je to možno le ob popolnem razvrednotenju kvalitete naravno vzdrževanega ambienta, s čimer se ne strinjamo. Športno-rekreacijski center se lahko uredi kjerkoli drugje in ne na najlepši izolski plaži, le prostor mu je treba določiti na mestu predvidenih hotelov ali apartmajev.

Zahtevamo, da se po normativih izračuna (če naših ni, pa po starojugoslovanskih ali drugih razvite Evrope) in se javno pove, koliko kopalcev je sploh možnih na tem območju.

Gradnja novega Aparthotela

Za stanovalce v območju UN ter tudi za širše področje je gradnja tega hotela v predlaganih gabariti nesprejemljiva iz naslednjih že zapisanih razlogov:

- povečanje kapacitete območja,

- zaprt pogled na morskó gladino in naravni izgled Simonovega zaliva iz smeri križišča v Jagodju,

- nesprejemljivi višinski gabariti, ki odvezajo razgled na morje, Izolo in Alpe,

- nesprejemljivo oblikovanje ločenih stolpičev, popolnoma neprimernih za mediteransko oz. lokalno arhitekturo,

zato se ne strinjamo z gradnjo novega hotela. Prostor naj se nameni za ureditev podzemnih parkirišč, dvig kvalitete obstoječega hotela ter drugo športno-rekreacijsko ponudbo. Tudi obstoječi hudournik Rikorvo se lahko kot vidna kvaliteta vkomponira v okolico kot eden zadnjih morfoloških sledi tega predela.

Povezovanje dependans in hotela Halietum

Predlagana rešitev v celoti uniči najlepšo sprehajalno pot hotelskega kompleksa, zaprtó za promet, ki jo sam hotel tako rad kaže v reklamnem gradivu. Spremeni se v sekundarno dostopno cesto s parkingi levo in desno od poti in neprekinjeno maso povezanih dependans prosti obali. Najlepša pot bo obremenjena s cca 170 parkingi, ki bodo brneli pod do sedaj mimimi dependansami in počitniškimi hišami.

Predlagamo, da se za prepotrebna parkirna mesta poišče drugó rešitev (možno na mestu aparthotela) ter ohrani obstoječo sprehajalno pot.

Amfiteater pod Belvederjem naj se uredi v obliki naravnega parka, saj ga kot takega prebivalci uporabljamo.

Gre za zadnji kos nepozidane obale občine Izole (če izvzamemo nedostopen klif) ter za zadnji nepozidan amfiteater na Slovenski Obali. Prebivalci imamo pravico zahtevati ohranitev predelov, ki so nam pri srcu, ne glede na njihovo dejansko naravno vrednoto po državnih merilih. Kot tak naj ostane vsaj za naslednjo generacijo, ki naj čez desetletje odloča po takratnih družbenih vrednotah. Nimamo pravice, da pozidamo popolnoma vse, kar gre lahko trenutno na trg. Uničen bo glavni pogled na Izolo iz teras Belvedera, glavni motiv vseh risb in razglednic prejšnjih stoletij. Slaba rešitev natečaja pred 15 leti ne more biti izgovor za poseg danes, saj **IZVEDBENI NAČRT ZA HOTEL POD BELVEDERJEM NI BIL NIKOLI SPREJET.**

Ureditev prometa

Celotna ureditev je podrejena funkcioniranju hotelov, katerim naj bi se podredilo celotno prebivalstvo.

1. Razkošna ureditev Prešernove ceste do novega hotela pod Belvederjem je nepotrebna. Dvojno predvidena zelenica z dvojnimi pločnikom (2,5m + 2m na vsako stran) ne obstaja niti na prenovljenem delu Prešernove, zato je v zgornjem delu toliko bolj odveč. Poleg tega zahteva velika zemeljska dela za odstranitev obstoječih brežin ter za nasutja na privatnih stanovanjskih parcelah, ki so marsikje težko izvedljiva. Plačamo pa jih v taki ali drugačni obliki sami prebivalci.

2. Zaključek Morove ulice je bil zaradi nepreglednosti zaprt že pred desetletji, dostop je moten od gradnje apartmajskega naselja Gradisa naprej. Načrt predlaga ureditev enosmerne ceste z novo priključitvijo parkirišča počitniških apartmajev Elektra (morda tudi novega parkinga pod depandanso Halietuma?) in ureditev krožnega križišča na mestu sedanjega semaforiziranega križišča v Jagodju. S predlagano spremembo dostopa pred hotelom Halietum je rešen problem dostopa na zaključek Morove ulice, zato je enosmerna ureditev prometa na tem delu popolnoma odveč, zlasti pa škodljiva za prebivalce tega predela, ki imajo naenkrat prometno cesto pred in za hišo! Parking Elektra naj ima dostop tako kot sedaj iz ceste parkirišča ob kopališču, ulica naj se zapre za promet razen za domačine, tako kot v celotni Izoli, tako da se onemogoči zasedanje ceste s strani hotelskih in apartmajskih gostov. S tem postane nepotrebno tudi financiranje novega krožnega križišča v Jagodju.

Prav tako smo proti vojaškim uličnim ureditvam in namestitvi hitrostnih ovir vsehovsod, saj povzročajo nenehno ropotanje pred stanovanjskimi hišami, kjer so nameščene, ter dajejo vtis nekulturnosti nas prebivalcev.

Predlagamo, da naj vsi posegi v UN služijo ureditvi nevzdržnega kaotičnega stanja kot posledico parcialnih rešitev po izvedbenih aktih, ne pa za dodatno obremenitev prostora.

CIVILNA INICIATIVA Gibanje za Izolo

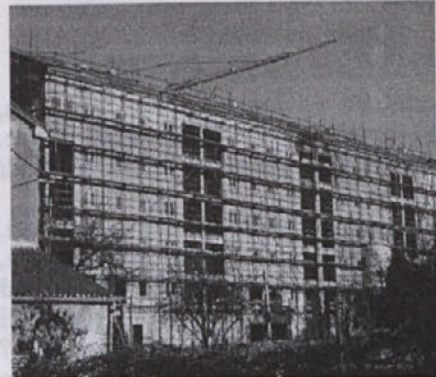
OB ROB ZAZIDALCU SIMONOV ZALIV

Točno danes, 10. marca se zaključuje javna obravnava ureditvenega načrta Simonov zaliv, na katerega je možno podati pripombe oziroma predloge. Moram reči, da se mi je porodila še ena od mnogih misli ob temu zazidalcu, ki je zadnji v vrsti, pravzaprav pa so se mi podobne misli porajale tudi že ob predhodnih zazidalcih, predvsem pa potem, ko gledam že več let nekatere »mrtve« soseske, nekoč z opevanjem pospremljene zazidalce, kot na primer: apartmajsko naselje Jagodje, ki ga je pozidal Gradis, pa naselje Spar, pa obrtno stanovanjska cona Izola, ki se že več let dopolnjuje oziroma »se išče«.

Kot občanka Izole pogrešam ob vseh teh zazidalcih, ki se odvijajo kot po tekočem traku (Svetilnik, Argolina, Livade z ali brez bazenov, trikotnik ob Simončku, sedaj še Simonov zaliv in stari zdravstveni dom) odgovor:

- kaj Izola in Izolani želimo doseči s temi pozidavami

- katere so razvojne komponente teh pozidav, kot na primer: gradnja bloka je nujna, ker toliko in toliko Izolanov že dalj časa želi kupiti stanovanje, pa ga ne more, ker jih primanjkuje. Lahko bi sledili argumenti, da bo investicija prinesla toliko in toliko določenih vrst delovnih mest kot nadomestilo vseh izgubljenih v Mehanu, Ladjedelnici, Delamarisu in še kje, saj vsi dobro vemo, kako pereča je brezposelnost že vsa ta leta. Kljub lepo zvenčim obljubam se nas večina odpravlja v

jutranjih urah proti Kopru in kam drugam.

Mogoče bi bil argument, kako se bodo izboljšali pogoji za turiste, saj se v Izoli nemalo ljudi ukvarja z dejavnostjo oddajanja sob in jim res ni vseeno, kje in kako lahko njihovi težko pričakani turisti odložijo brisačo oziroma namočijo noge, parkirajo avto itd.

- ni nepomemben pa tudi podatek koliko obremenitev Izola sploh še prenese, če upoštevamo, da smo s politiko zastoj plaže, financirano tudi iz proračuna, dosegli le to, da se na ta mali košček obale zgrinjajo množice enodnevnih prišlekov- ne turistov- ki prinesejo vse v vrečki, pustijo pa smeti.

Mogoče je ravno zazidalni načrt Simonov zaliv še najboljši od vseh, ki so bili ponujeni Izolanom, pa tudi sprejeti, v zadnjih letih. Mogoče se tu le nazirajo neka delovna mesta za gostince, vendar nihče v razpravi ni bil preveč prepričljiv pri vprašanju, kako preprečiti, da ne bi hotel deloval le določen čas in po hitrem postopku spremenil dejavnost. Poenostavljeno rečeno, dobil nove lastnike in z njimi novo dejavnost, to je, apartmaji za domačo uporabo. Slišati je bilo, da je lastnina sveta in da proti temu pa seveda ne moremo ničesar ukreniti. Potrudimo se, dragi svetniki, da ne izpuhti razvojna naravnost vseh treh hotelov, ki naj bi se gradili, v bodoče pa naj se poleg gradbenih elementov poudarijo tisti dejavniki, ki delajo projekt prijazen in koristen vsem Izolanom.

S spoštovanjem.

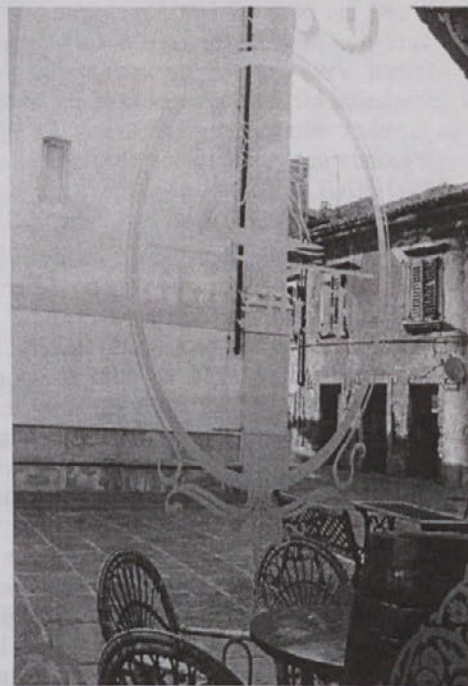
Jožica Radujko

Turistični podatki

JANUAR NI BIL KAJ PRIDA

Po podatkih Statističnega urada republike Slovenije je bilo januarja 2005 v turističnih nastanitvenih objektih v Sloveniji zabeleženih za 2 % manj prihodov turistov in za 8 % manj turističnih prenočitev kot januarja 2004.

Vzroke za padec obiska lahko najdemo v res hladnem vremenu, ki ni prizaneslo niti našim krajem, saj tudi izolski hotelirji beležijo nekaj manj gostov kot lani, res pa je tudi, da so ravno v januarju opravljali nekatera vzdrževalna ali obnovitvena dela in je bilo nastanitvenih možnosti manj kot običajno. Sicer pa je bilo skupaj nekaj več kot 118.000 gostov, ki so v Sloveniji v povprečju prenočevali malo manj kot 4 dni. Tujcev je bilo sicer za tri odstotke več, domačih pa za 8 odstotkov manj. Opazen je padec obiska gostov iz Skandinavije, zanimivo pa je, da je Slovenijo obiskalo kar nekaj turistov iz Grčije in Turčije, ki so k nam očitno prišli na smučanje.

Prejeli smo

DVE IZOLSKI TURISTIČNI SRAMOTI

Že nekaj let se govori, kako se naše mesto Izola turistično razvija. Če pa pogledamo največji sramoti mesta, Lonko in mestno plažo Svetilnik, pa se turistični delavci in občina nima kaj hvaliti s turizmom.

1. Mnogo je govora o ulicah starega mestnega jedra, da izumirajo. Če bi prodajalce iz Lonke premestili v prazne lokale v mestnem jedru, bi bila slika drugačna. Lonka s staro šaro – kramo in cunjami, ki so nič kaj kvalitetni in brez veze, saj je poleg trgovine s kvalitetno robo Soča. Lonka, takšna kot je, (in da vsak vrta v tla in postavlja neke šotore, po odhodu pa pusti samo svinjarijo, da jo gledamo celo zimo), nam res ne more biti v ponos. Mislim, da bi iz TIC-a to morali vedeti in videti, saj jim je pred nosom.

2. Za plažo Svetilnik si tudi ne znam predstavljati (kako si to TIC in občina, ne vem) turizma s takšno mestno plažo brez WC in še česa, nujno potrebnega.

Če bi denar, ki je bil vržen stran porabili bolj smotrno in uredili obstoječo makadamsko pot in pomol ter primerne WC je, zelenico in drevesa pa pustili naravi bi denarja še ostalo. Sedaj je skrajni čas, da bi se začela plaža urejati, da bi bila do sezone gotova za turiste.

Ne vem, kako si upajo od sobodajalcev zahtevati dajatve, saj gostu ni kaj ponuditi, razen nekaj gostinskih lokalov. Kaj naj gost dela ves dan, niti na plaži ne more biti, saj bi moral na potrebo domov, ali v morje. Mogoče pa si pristojni predstavljajo to kot sodobno ponudbo poletnega turizma. Ne vem, če je to ravno EVROPSKO.

Upam, da pristojni že razmišljajo, skrajni čas pa je da bi, in da bodo prijeli za delo in do sezone ti največji sramoti, Lonko in plažo Svetilnik pametno in primerno, brez neke široke betonske ceste med drevesi in po zelenici uredili, ker le tako lahko od sobodajalcev in turističnih delavcev zahtevajo plačilo dajatve.

Turizem se ustvarja predvsem z dejanskim delom in ne le z govornjenjem.

A.K (naslov v uredništvu)

Panasonic KLIMATSKE NAPRAVE
V.I.K.ING AKCIJA!!! z INVERTERJEM
v mesecu marcu MONTAŽA GRATIS
MOŽNOST OBROČNEGA ODPLAČILA
PRODAJA - MONTAŽA - SERVIS

Knap Vili s.p. • Tel.: 05/ 6400 820 • GSM: 041/ 650 671 • www.viking-klima-sp.si

ZA SEDMIMI GORAMI IN SEDMIMI VODAMI

PROLOG

POSLUH ZA KULTURO

Pred nekaj meseci se srečata nekdanja učencin in Učiteljica. Po običajnih nekaj vljudnostnih stavkih učencin spregovori: »Vi, ki tam gori poznate ljudi, recite komu, naj bi obnovili godbo na pihala, ki je delovala v Torkah že pred 120. leti, in uspešna je bila. Sam vodim godbo v Šrutkah, ampak bi raje prihajal k vam, ker je bližje in še v h kulturnemu dvigu podeželja naše občine bi pomagal. Pred par leti ste imeli v Torkah oddelke glasbene šole, tam se je izobraževalo kar nekaj učencev, ki bi bili lahko seme za godbo. Zdaj oddelka ni več in je treba v mesto tako v glasbeno šolo, kot h godbi. Naredite vendar kaj, saj bi vam bila godba v ponos.« Učiteljica obžaluje: »Za kulturo v Torkah ni posluha.«

PRVO POGLAVJE

NEKD AJ OBCINA

»Jutri bo praznik. Z osrednjo občinsko proslavo pa letos »občina časti« Torke. Zelo pozorno in končno - enkrat za spremembo«, si misli Učiteljica. »Oprati in zlikati moram zastavo in ob zori me, prosim spomni, da je ne pozabim izobesiti«, reče hčerki učiteljica, preden se odpravita v zadržni dom na prireditve. Pred vhomom se ogorčeni ustavita: »Ne že spet - samo drog na stavbi! Kakšna sramota!« Bomo videli jutri...«

Na dan praznika: pod oknom Krajevne skupnosti: modro-sivi drog za zastavo, edini v vasi, brez zastave. Samo ena zastava na dan slovenskega kulturnega praznika visi v vsej vasi. Na hiši gospe Učiteljice.

Pred 110 leti so se Torkežani potegovali za lastno občino. Naredili so si že svoj žig. Danes je tu Krajevna skupnost s pisarno in zaposlenim, ki bi naj skrbel, tako zdrava pamet, da bi ta skupnost s svojo avtonomijo polno živela. Ker že občina s svojim aparatom skrbi za vse upravne in gospodarske dejavnosti in za nogometno moštvo in infrastrukturo in ima zelo uspešno in aktivno gasilsko društvo, ostajajo krajanom v glavnem le še duhovne in kulturne potrebe, ki se bolj ali manj uspešno zadovoljujejo v okviru katoliške skupnosti in kulturnih društev.

»Toda na teh nekaj dobrih kulturnih prireditvah, ki jih še zmoremo, praviloma ni videti predstavnikov krajevne skupnosti. Ali ne bi morali aktivno delovati in organizirano skrbeti za kulturni razvoj tega področja s svojo identiteto? Vse je prepuščeno le vedno manj zagretim in vse manj številnim prostovoljcem«, obžaluje Učiteljica.

Nekateri Torkežani radi potujejo in nemalokrat na svojih potovanjih zavistni opazujejo. Dvorane za predavanja in manjše prireditve v Bopelih, Šrajmah, Bukedu... In se sramujejo naprimer »pevske sobe« s pokvečenimi stoli. Kako tudi ne, saj se tolarje v Torkah troši za načrte, kar venomer za popravilo strehe, ki ji vsaka močnejša burja premeče kope, ker je dom na največji buriji, za poglobljanje pododnja, za vzdrževanje dvorane-ledenice. O, da bi ta ledenica vsaj poleti služila za rekreacijo! Ja, kako neki brez vode, stranišča in garderobe? Občasni nastopajoči se lahko pripravljajo na svoje nastope kar pod cipresami.

Še tega kar imamo kulturnokvalitetnega, to so slike ex-tempora, ne moremo ljudem pokazati, ker so »v depoju«, saj pravega prostora zanje ni, čeprav ima zadržni dom prostor, ki bi bil za to primeren!

DRUGO POGLAVJE

HISNE ŠTEVILKE

Torkežanka Marija se ob priliki Učiteljici že drugič potoži, da imajo hiše še vedno številčne tablice, kjer piše »Vdori«. Že 16 let da je minilo, odkar je bilo kraju vrnjeno ime Torke, stare tablice pa še visijo! Ko pridejo tujci v vas, vedno znova sprašujejo, ali se vas imenuje Vdori ali Torke. Pa tudi od Moganov do Trase vasi včasih neuspešno iščejo razkrojene hišne številke 10, 45, 89, 145. Domačini pa potrpežljivo, malo že tudi jezno pojasnjujejo obiskovalcem, kje se kaj in kdo nahaja!

»Ali nima sicer vsaka aglomeracija nad desetimi hišami (Mogran) pravico do lastnega uradnega imena s svojimi številkami?«, se sprašuje učiteljica. »Dečlje in Demoši imajo po 50 hiš, uradno pa svojega imena nikjer!« Mar se jih sramujemo?

Učiteljica se sprašuje, če je morda stanje takšno, ker so svojčas Torke tvorile svoj fevd? Potem pa naj bi vasi znotraj njega dobile vsaj manjše table, da ne bi bilo potrebno npr. prebivalcem Moganov postavljati oznake za svoj kraj.

Nakrajevni skupnosti se opravičujejo, da se o teh stvareh še vedno niso uspeli dogovoriti, kljub temu da pa imajo že več let za to planirani strošek v proračunu. Pa vendar izgleda odprava tega problema le malenkost in že bi bil kraj bolj pregleden za nas, za poštarje, za obiskovalce, saj nismo več v srednjem veku, ko je šlo brez številke!

TRETJE POGLAVJE

POSTA IN BANKOMAT

Danes pride Ribčan. Končno. Ravno se je Učiteljica namenila obnoviti svoje lesene kuhinjske pripomočke. O, ti zlomka, spet ne bo nič, še nekaj časa bo treba palento mešati s ta starim palentarjem. Ostala je namreč brez drobiža, ko je poštarju izročila zadnjega za pošiljko po povzetju. Do Loize in Gojadja je daleč, prvi bankomat pa je tudi kilometre stran. Pa še nikogar, ki ima vozniško dovoljenje trenutno ni v hiši! Hvalabogu, vsaj Fobrost ima strojček za aktivo.

Naši učiteljici se milo stori pri srcu: ko smo bili še mladi, je bila v Torkah tudi pošta...

ČETRTO POGLAVJE

ZDRAVNIK IN ŠOLA

Iz daljave se zasliši prodorno zavijanje sirene. Vse glasnejše je. »Pa ne že spet k nam?«, se vpraša Učiteljica. »Le h komu tokrat? Morda pa ne bo hujšega!«, se zamisli. »Nekoč je tudi v Torke enkrat na teden prihajal zdravnik, celo takrat, ko je bil tudi v Loizi samo eden. Ambulante imajo v Kanaranu, Maršjah, Kadenih, v Bogepih imajo celo zdravnike. Še dobro, da sta čedalje bolj organizirana patronažna in reševalna služba, saj jih na žalost na naši cesti srečujemo že prav vsak dan.«

»Kako pa je z našo šolo«, razpreda naprej Učiteljica. »Zakaj zamira, čeprav so majhne šole idealne za počutje in vzgojo otrok in udobne za starše? Zakaj imajo raje brezdušne kasarne z veliko množico otrok? Ali je otrok res tako malo? Jih bo tako malo tudi potem, ko bo dokončno poseljen tudi Dareš? Ali pa morda mlajše generacije učiteljev ne zmorejo pritegniti več (mladih staršev) otrok, se morda vodstva ne upajo čvrsteje držati začrtanih šolskih okolišev? Nekateri šole to znajo! Mar se gremo še vedno trdo centralizacijo ali mehko globalizacijo?«

Stara šolska stavba v Torkah bo v nekaj letih po obnovitvi že skoraj demolirana, saj je nezaščiten stalno tarča »neodgovornih«. Predlog Kulturnega društva, da bi v njej postavili muzej slovenskega šolstva, kar bi prvi slovenski šoli pripadalo in na kar bi morali biti ponosni vsi občani, so pristojni zavrgli. Mogoče zaradi pomanjkanja dobre volje in modrosti? Ali po domače: ni »političnega konsenza«?

PETO POGLAVJE

ŠTIRI TRGOVINE, DVE GOSTILNI IN EN CYBER KAFE

Pred kratkim naša Učiteljica na cesti čaka avtobus. Izstopi mala ženička, ki se pripelje iz mesta. Ž muko za seboj vleče svoje polne torbe in vreče. »Vam pomagam?«, vpraša učiteljica. »Hvala, hvala, saj imam ob bivši trgovini voziček, da si bom borše domov peljala!«

Učiteljica se zamisli: »Zadnje od štirih trgovin ni več, ne le obeh v Torkah, tudi na Lamiji in že davno ne več na Darešu. Požrle so jih veleblagovnice, ki so pozidale obsežne prostore v Pokru, Culiji, Loizi, in ki tekmujejo med seboj, kateri bo uspelo preživeti.« A kaj to briga naše meščane? Ali so, ki prodajajo svoj prostor zato, da preživijo svoje razkošje, dobri gospodarji? (Delavska »mižerija«, strankarsko nepriljubljeni in vse več mladih medtem obupno čaka pred zaklenjenimi vrati tovarn ali pisarn!) Pa kaj, če bo vse pozidano, ne le z veleblagovnicami, tudi s krožišči, avtocestami, hoteli pa s poletnimi rezidencami magnatov! Ali sredstva namenjena le za turizem singapurskega tipa z zdaj gotovo že obveznimi cyber kafeti tudi na obronkih našega gričevja? Dobrih in elitnih gostov v našo morskno mlakužo itak ne bo! Šli bodo naprej v čiste vode! Ali moramo žrtvovati za tak tranzit še tisto malo, kar je ostalo nepozidanih prvovrstnih kmetijskih površin? Kot dobri, pravi kolonialisti? Od domačinov ima vsak, ki zna in si želi, internet tako ali tako že doma, v šoli ali v službi, vključno z gostilno.

Nov izziv za našo Učiteljico: naučiti našo ženičko uporabe interneta, da si bo lahko v cyber kafetu naročala špežo z dostavo na dom.

ŠESTO POGLAVJE

KNJIZNICA

Nekega dne zagleda Učiteljico vzgojiteljica iz vrtca. Beseda da besedo in sogovorki se znajdeti sredi razmišljanja o bralni kulturi: kar nekaj Darešinov da bi si rado izposojalo knjige v potujoči knjižnici, ki prihaja enkrat mesečno v Torke, če bi se ta ustavljal tudi pri njih. Pravzaprav bo pripeljala še nekajkrat, da pospravi izposojene knjige, potem pa nič več. Pa ravno zdaj, ko je število uporabnikov začelo vidno naraščati.

Marsikdo od vedno večjega števila na novo priseljenih prebivalcev hribovskih zaselkov si namreč izposoja knjige na bibliobusu bogate Pokrske knjižnice. Knjižničarja na vprašanje ali bi se dalo razširiti delovanje knjižnice morata odgovoriti: "Na Darešu bi se lahko, kar se nas tiče, tudi ustavljali, šli celo v Demoše, Tecore in na Rabede, a kaj, ko je Občina Loiza ukinila prispevek za naše obiske Tork in Lamije, pokrska občina pa za loizovske občane ne bo več dolgo skrbela. Sicer ne vemo, zakaj, saj naprimer na Zizonemskem, ker je šolski sistem med najuspešnejšimi v Evropi potuje bibliobus tudi 100 km daleč do ene same družine. Poleg civilnih bralcev imate tu vendar tudi še šolo in vrtec. Ali ste kaj ukrenili, saj smo vas na to opozorili že v lanskem šolskem letu? Že eno leto vozimo k vam brez prispevka vaše občine!"

Učiteljica se spominja: Torke so imele knjižnico že pred 120 leti, zamrla je v šestdesetih letih dvajsetega stoletja, približno takrat, ko so ukinili celovito in smostojno osnovno šolo. Učiteljica ne bi prenesla izgovora na tistih 250 preostalih starih knjig iz te zapuščine, saj še ne morejo predstavljati knjižnice, niti najmanjše zasebne ne. Današnji bralci hočejo knjige, ki

izhajajo zdaj, teh ni tako malo in odpirajo oči. Naši bralci so starejši ljudje – vedno več upokojencev in otroci – pa čeprav jih je vedno manj; prelepa, bogata in udobna nova loizovska knjižnica pa je zanje le malo predaleč. Ob razgrinjanju vseh mogočih planov in zazidalnih načrtov bi se bilo dobro že danes tudi zavedati, da bomo že kmalu vse dobro in slabo delili s stotinami novih sosedov.

Učiteljica se sprašuje, kako to, da se marsikak dinarček v občini obrne v prazno, za kulturno rast na podeželju pa vedno zmanjkuje...

Zanimivo, da si povsod prizadevajo za dvig števila bralcev in za večjo bralno kulturo. Tudi pri nas o tem radi govorijo in nastopajo v tem smislu. Učiteljica in vzgojiteljica se sprašujeta, ali pristojni se ali se ne zavedajo posledic ukinitve tako bogatega vira kulture kot je knjižnica. Mogoče pa je nepismenost, neukost, slepota in gluhoti občanov odgovornim v interesu, ker menijo, da je tako lažje vladati. Če se pa ne zavedajo posledic, ali imamo na oblasti natanko tisto, kar si zaslužimo? Saj še vedno drži, da imajo volilci vedno prav, mar ne?

EPILOG

Za konec še dogodek bolj svežega datuma, po obelodanitvi in prerekanjih v zvezi z vsebino plakata na vratih pisarne v slovenskem Parlamentu se je tudi na našem podeželju pojavil na enem od dveh novih občestnih betonskih zidov grafit o nekem ekološkem problemu. Čeprav je bil napis žaljiv in skrajno neokusen, smo ga lahko gledali kar cel teden. Šele po posredovanju nekoga, so zadolženi poskrbeli za beljenje.

In potem so ljudje iz Tortežanskih prave srečno živeli naprej in živijo še dandanašnji, če ni že zmanjkalo zraka...

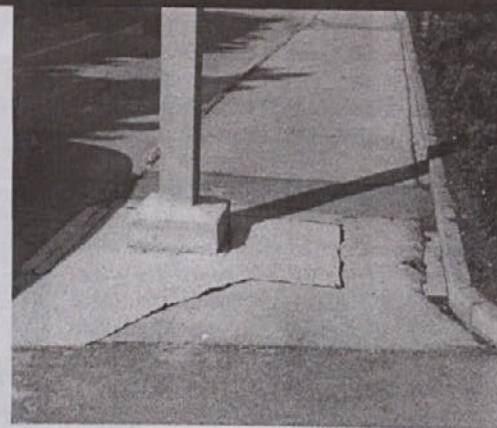
Učiteljica

P.S.: Nobena podobnosti z liki in kraji v zgodbi ni slučajna ali naključna, primerjave in razmislek pa so zaželjeni.

Bralci opazovalci

ŠE O VARNOSTI PEŠCEV

Poleg ležečih ovir na voziščih za avtomobila v Izoli narašča število ovir tudi za pešce. Najnovejše ovire so nepotrebni betonski temelji za nove obvestilne table, če že mora biti steber table v pločniku, pa je tak betonski temelj na pločniku le ovira in past za pešce (fotografija). Projektant, izvajalec in nadzor sta dokazala svojo brezbriznost do varne hoje. Na pločniku bi lahko bil le jekleni steber (če mora biti prav tu), beton pa pod pločnikom.

Na Prešernovi cesti je bilo že več težkih nesreč, tudi smrtnih. Zato se je z razsvetljenimi prehodi za pešce in hitrostnimi ovirami izboljšala varnost ob blokkih.

Nova past za pešce pa je ob trgovini Spar. Lastniki stanovanjskih hiš na nasprotni strani trgovine so zgradili izhode na Prešernovo cesto (tako si skrajšajo pot do trgovine). Uporabniki teh prehodov se verjetno niti ne zavedajo nevarnosti, ki jim tu preži. (Vsi ki prečkajo cesto na mestih, ki je manj kot 100 m od označenega prehoda za pešce pa kršijo tudi cestnoprometne predpise).

Najnovejši pa je nov izhod za pešce direktno na vozišče iz novega objekta, ki ga je gradilo cerkniško podjetje (fotografija). Pešci - verjetno turisti - bodo stopili direktno na vozišče in to v bližini semaforja, kjer običajno vozniki pri lovljenju zelene luči malo bolj pritisnejo na plin. Imam vtis, da so ti izhodi grajeni tudi na tujem zemljišču (verjetno občinskim).

Predlagam, da pristojni o tem razmislijo in primerno ukrepajo. Mogoče bi kazalo pred trgovino Spar postaviti nov prehod za pešce, na drugi strani pa med prehodi zgraditi pločnik minimalne širine, da se pešce zbere varno na prehod za pešce. (Anton Horvat)

VSE PALME SO PREŽIVELE

Delavci Komunale so se na prvi pravi spomladanski dan lotili obrezovanja palm, ki so letos morale preživeti sneg in dokaj nizke temperature. Čeprav niso bile posebej zaščitene so vse palme menda preživele, odstrigli so le tiste veje, ki so bile poškodovane ali so že odmirale. Tako bo Izola prve turistične dni pričakala lepa kot se spodobí.

MeTra

MeTra Izola
Suhar Mariella s.p.
Smrekarjeva 62, Izola - Isola
tel.: 05/ 641 66 13

Vhod je z Manziolijevega trga (ob knjigarni Libris)

V naši trgovini vam nudimo bogato izbiro metrskega in kilskega blaga, potrebščine za šivanje ter opravimo manjša šivilska dela.

Nel nostro negozio trovate un ricco assortimento di stoffe a metro ed a chilo e vi offriamo servizi sartoriali.

Pridite, čakamo vas od ponedeljka do petka dopoldan od 8.30 ure - 12. ure in popoldan od 16. ure do 19. ure, v soboto pa samo dopoldan.

Nogomet

Druga liga znova predstavljena

Tisti, ki vneto čakajo pomladni del drugoligaškega nogometnega prvenstva, bodo morali še nekoliko počakati – na pravo pomlad. Zaradi slabih igralnih pogojev so namreč začetek znova prestavili in sicer za teden dni, tako da Izola Argeta začne v nedeljo 20. marca in sicer v Slovenskih Konjicah proti Dravinji. Zamik starta pa v klubu izkoriščajo za prijateljske tekme.

MNL ARGETA Izola: Svoboda 1:0 (0:0)

V nedeljo 6. marca so nogometaši članske ekipe Izola Argete na igrišču z umetno travo v Kopru odigrali prijateljsko trening tekmo z ekipo Svobode iz Ljubljane. Izolski trener Pribac je imel obilo težav s sestavo ekipe saj zaradi poškodb ali bolezni ni mogel računati kar na 7 nogometašev zato je v ekipo poklical tudi 5 mladincev.

Tako so Izolani nastopili v postavi **Rupnik, Božič D., Božič B. (Bošnjakovič), Božič R., Maletič, Krajcar, Batista (Imamovič), Zebec (Šukalo), Hanc, Ostojič (Luznar) in Čaušević.**

Izolani so kljub nepopolni postavi v srečanje proti favoriziranemu nasprotniku krenili odločno in si že v uvodnih minutah priigrali nekaj pol priložnosti. Čaušević, Hanc, Batista so se znašli v situaciji, ko bi Izolane lahko popeljali v vodstvo vendar so bili premalo natančni oz. zbrani. Vse poskuse igralcev Svobode, da bi zatresli domačo mrežo pa je preprečeval zanesljivi Rupnik.

Drugi polčas so podjetneje začeli domačini, ki so zelo zgodaj povedi z zadetkom

Čauševića v 55 minuti. Kljub pritiskom Svobode da izenačijo je ostal končni izid 1:0, kar je lep obet pred nadaljevanjem prvenstva.

Trener **Pribac** je bil po koncu srečanja zadovoljen s predstavo svojih igralcev, vsa pričakovanja pa so izpolnili tudi mladinci, ki so debitirali v članski ekipi. (S. Zebec)

ARGETA Izola: Publikum 0:5 (0:2)

Včeraj je naša enajsterica preizkusila zahtevnejšega prvotnega tekmeča – celjski Publikum. V prvem delu srečanja so bili domači celo nekoliko boljši tekmeč, čeprav so gostje povedli z dvema zadetkoma prednosti. Od domačih je spet imel priložnosti **Čaušević**, ki je izvrstno streljal iz prostega strela.

V drugem delu je domači trener **Pribac** na igrišče poslal vse igralce, tudi nekatere mladince, ki pa niso vzdržali pritiska gostov in so prejeli še tri zadetke. Vseeno pa lahko ugotovimo, da igra ni slaba in da lahko Izolani z optimizmom zrejo v nadaljevanje prvenstva, ki je predstavljeno še za teden dni.

V nedeljo na Malijo!

V nedeljo bodo Kortežani igrali povratno srečanje pokalnega tekmovanja z **Jadranom iz Dekanov**. Prvo srečanje se je končalo z rezultatom 1:1, zato imajo domači veliko možnosti za napredovanje v naslednji krog tekmovanja.

KAPUCINO

Sport

PUBLIKUM ZA PUBLIKO

Odbojka

COMET ZREČE – HITACHI 0:3 (17:25, 15:25, 15:25)

Hitachi: Stanič, Kolar, Dobrinja, M. Pešič, J. Pešič, Čeklič, Bandelj, Gluvajič. Trener: Tihomir Pešič.

Naše odbojkarice ne popuščajte! Skladno s pričakovanji tokrat niso imele težkega dela. Zreška ekipa se je sicer odlikovala po dobrem sprejemu, a to proti razigranim gostjam ni zadoščalo. Slednje so tokrat igrane dobro zlasti v obrambi. Ob učinkovitem napadu so si hitro priigrane odločilno prednost, tako da je bil zmagovalec srečanja znan že na sredi drugega niza.

Napovedi iz prejšnjega zapisa so se uresničile, saj so vse tri ekipe na vrhu zmagale, tako da je stanje nespremenjeno. Vodi Hitachi (47točk) pred Šentvidom in Jesenicami (po 45). Do konca tekmovanja ostajajo le še štiri krogi: v soboto bodo naše punce doma igrane z ekipo Ljubljana II, ki zaseda 9. mesto in glede na moč obeh ekip bi morale Izolanke osvojiti maksimalno število točk. Zagotovo pa ne bo šlo tako zlahka v naslednjih dveh krogih: čez teden dni odhajajo na gostovanje k moštvu Savinjska Šempeter, 2. aprila pa bo v Izoli odločilna tekma med Hitachim in favoritom za prvo ligo Jesenicankami. V zadnjem krogu bodo Pešičeve punce igrane v gosteh pri Mislinji, takrat pa bo na sporedu tudi derbi obeh interesentov za prvo ligo – Jesenic in Šentvida.

tehniko pa nekateri tako spretno prehitevajo, da tudi nenapovedana kontrola ne zaleže. Bili so časi, ko so nekatere države imele tajne laboratorije za proizvodnjo športnikov, danes nekoliko manj tajno, vprašanje pa je, ali je res to vredno celo človeškega življenja. Primerov je preveč, žal tudi pri nas. Seveda pri vsem tem pade senca tudi na »poštene« in za nekaj časa se gotovo kemija umakne naravnemu procesu pridobivanja moči. Vsaka panoga ima svoje posebnosti, želje in cilji športnikov pa so podobni, višje, hitreje, močnejše. zato tudi ne čudi, da so ljudje, kateri skrbijo za športnike pravi vsevedi. Preparatov in dodatkov za vsa mogoča napihovanja je že v normalni prodaji veliko. Pomembnejše je, ali je tisti seznanjen z vsemi učinki. Predvsem stranskimi. Še pomembnejši pa naj bi bili zdravniški pregledi

kazalo še slabše (16:20) a so se v zadnjih minutah prebudili Jurman, Redžič in Gomezelj, ki so tekmo s pomočjo soigralcev spreobrnilo v svojo korist. Ob dramatičnih trenutkih je na koncu prišla na svoj račun tudi publika.

Za Izolo so igrali: Alen Andrašič, Dean Dolenc, Rok Jurman 4, Matic Čebulj 2, Matej Kleva 7, Matej Srabotič 3, Rok Gomezelj 6, Milan Tontič 3, Amel Redžič 6, Jan Radojkovič, Andrea Radolovič, Matej Zaro, Igor Čuk

STAREJŠI DEČKI:

RD IZOLA : RK PEKARNA GROSUPLJE 25:24

Tekma se je začela z dobro igro Izolanov, polčas so dobili z 13:9. V drugem polčasu so vodili že za 6 golov vendar se je malo pred koncem tekme ekipi Grosuplja uspelo približati na en zadetek zaostanka. Naslednja tekma jih čaka to soboto v Ljubljani proti Prulam

Za Izolo so igrali: Bjelanovič 2, Jurič, Miško, Lukežič 1, Fičur 6, Đorđeski B., Markovič 10, Tomič, Đorđeski Z. 1, Mamilovič 5, Čeligo, Gobbo, Kralj.

vseh športnikov. Stara praksa, dva počepa, morda še krvni tlak in dobil si zdravniško potrdilo ne vzdrži več. Zahteve panožnih zvez so različne v interesu klubov pa je, da imajo zdrave športnike. Kako je v Izoli? Rokomet je stvar dokaj dobro uredil, v pogovoru z ostalimi pa opažam, da je vse stvar iznajdljivosti. Toda naš zdravstveni dom premore športno ambulanto, bilo je celo govora o zelo specializirani ambulanti. Kako je preventiva učinkovitejša od zdravljenja vemo, vendar, zopet vse naložiti klubom. Kar nekaj služb dela na tem področju, gotovo pa premalo.

POGLED S STRANI

piše ŽARKO za Kapucino Šport

Celjski rokometiški zopet navdušujejo, smo pa dobili tudi nekaj atletskih klofut. Današnja primerjava športov je težka, tudi samokritika zato ne da pravih odgovorov. Želja po uspehu je postala zmes mnogih dejavnikov. Nekateri rezultati že na oko dajo misliti. Vso današnja

www.goldenindex.com

Namizni tenis

Kristina Rahotin, dve medalji na DP

V soboto in nedeljo je v Trziču potekalo 14.državno prvenstvo RS za člane in članice posamezno, dvojice in mešane dvojice. Najbolj uspešna igralka Arrigonija je bila Kristina Rahotin. V dvojicah je skupaj s Saško Sivec iz ljubljanske Ilirije osvojila drugo mesto. Med šestnajst najboljših sta se uvrstili Fatorič in Marušič. Ačimovič in Jauševac Marika pa med 24.

V igri mešanih dvojic je Kristina Rahotin nastopila skupaj z Bojanom Pavičem iz Ptuja. Po dobri igri in štirih zaporednih zmagah sta izgubila v polfinalu proti kasnejšima zmagovalcema Komac/Todorovič z 1:3. Med 32 najboljših sta se uvrstila para Frank/Fatorič in Vukovič Marušič.

Posamezno se je Kristina Rahotin uvrstila med 16. Za med 8 je izgubila z 0:4 proti članski reprezentantki Heleni Hulaj iz ljubljanske Ilirije. Uvrstitev na glavni turnir je uspela še Kristini Fatorič z uvrstitvijo med 24 najboljših.

Najbolj uspešna igralka prvenstva je bila Biljana Todorovič z vsemi tremi osvojenimi naslovi. Pri članih pa Bojan Tokič z dvema osvojenima naslovoma. Oba nastopata za nemška kluba v prvi ligi, ki velja za najmočnejšo ligo na svetu.

Jadranje

Pomladanski miting optimistov v Piranu

Pranski zaliv je v soboto in nedeljo pobelilo kar 98 jader optimistov iz petih domačih in devetih italijanskih in hrvaških klubov, medtem ko so organizatorji pogrešali slovenske klube s celine, ki zaradi zamrznjenih jezer letos še niso uspeli trenirati. So pa zato ostali slovenski jadralci odlično opravili svoje delo v skupno petih ravno prav razpihanih in sončnih regatah. Intenzivne zimske priprave so se najbolj obrestovale absolutnemu zmagovalcu Jakobu Božiču iz JK Burja Izola, ki si je s tremi zmagami in enim četrtim mestom zagotovil kar 14 točk prednosti pred najbližjim zasledovalcem Augustom Poropatom iz Barkovelj in 18 pred tretjevrščenim Giacomom Sabatinijem iz San Giorgia. Od Izolanov je bil Ren Kaligarič 6., Simon Laganis 8. Klas Kaligarič 14. (vsi Olimpic), Jakob Perne pa 27. (Burja). Nekoliko manj prepričljivo so nastopila slovenska dekleta, saj se nobena od naših predstavnic ni povzpela na zmagovalni oder. Še najbolje se je odrezala varovanka JK Burja Nina Volk z 8. mestom v dekliški konkurenci, Katja BAčko (Olimpic) pa je bila 10. Imamo pa zato dobre adute med kadeti, kjer je slavil Tržačan Tito Rodda pred Izolanoma Domnom Stepančičem (JK Burja) in Galom Švarcem iz JK Olimpic. (JZS)

V PRIČAKOVANJU SPRING CUP-a

Od 24. do 28. marca bo v Izoli spet velika mednarodna regata, takoimenovani Spring cup, na katerem organizatorji, JK Burja, tudi letos pričakujejo preko 200 posadk v razredih 470, 420, Laser, Laser Radial, Evropa in Windsurf.

Veslanje NI MIRU MED VESLAČI

Nikakor se ne poležejo najrazličnejši nesporazumi med izolskimi veslači. Začelo se je s sporom znotraj najstarejšega izolskega kluba Argo, ki se je razdelil na dva dela. Del veslačev s trenerjem Krulčičem je odšel na svoje (nodokončana stavba na robu marine) drugi del je ostal v starih prostorih a miru ni in ni bilo. Najprej se je zapletlo s trenerjem Božeglavom, potem pa je sledil še spor veslačev z novo upravo in danes je položaj tak, da v klubu deluje vodstvo, ki mu predseduje Egidio Krajcar, ki se te dni lahko pohvali z izvrstnimi rezultati mladih veslačev na meritvah, upravna enota Izola pa je pred dnevi odločila, da je predsednik in uprava kluba še vedno v rokah vodstva, ki so ga veslači na skupščini sicer odstavili.

Tako se dogaja, da pravzaprav vodstvo vodi klub brez veslačev, veslači pa nimajo legalnega vodstva, rezultat pa je ta, da jim je Center za šport unikal mesečne dotacije, težave imajo s plačevanjem računov, izklopili so jim vodo in elektriko in še kaj. O teh zapletih smo se na dolgo pogovarjali s predsednikom, ki formalno ni predsednik, Egidijem Krajcarjem, k besedi pa bomo povabili tudi formalnega predsednika kluba in tak, daljši pogovor sledi v naslednjem Mandraču.

TEHNIKA SAMOPREGLEDVANJA

Obalno društvo za boj proti raku vabi v četrtek, 10. marca od 16,00 do 20,00 v Mercator Center v Kopru na demonstracijo samopregledovanja dojk, ki jo bodo na posebnem modelu izvajali zdravstveni sodelavci društva. Lepo povabljene vse ženske!

PEVSKI ZBOR VABI PEVCE

V Izoli so pred dobrim mesecem ustanovili nov moški pevski zbor katerega repertoar bodo predvsem borbene, antifašistične in domoljubne pesmi pa različne vinske napitnice in druge ljudske pesmi. Prav zaradi takšnega programa pesmi je vodenje zbora prevzela priznana pevovodkinja, profesorica glasbe, Mirjana Bonin.

Ce si ljubitelj takšne glasbe, prepričan domoljub in antifašist TE VABIMO, DA SE NAM PRIDRUŽIŠ.

Našel nas boš vsak ponedeljek in četrtek ob 19.00 v Kulturnem domu Izola. Vabljeni ste pevci vseh generacij. (Karol P.)

Revita vam podarja enkratno brezplačno bioresonančno terapijo.

Zberite račune iz Revite v skupni vrednosti 15.000 in podarili vam bomo terapijo na aparatu Bicom.

Akcija poteka do konca marca 2005.

Kaj je "BICOM" terapija?

V tujini že 20 let priznana metoda pri lajšanju in odpravljanju akutnih in kroničnih težav pri alergijah, nevrodermisu, astmi, migrenah, težavah s črevesjem s pomočjo aparata, ki deluje na osnovi biomagnetnih valovanj. Terapije izvaja Mojca Pavčič-Bukovšek s.p., Jagodje 36a.

UGOTOVITE, kaj vse lahko storite za svoje zdravje. Obiščite nas.

Revita

Izdelki za zdravo življenje

Tel.: 64 - 040 - 64

VIDEOCENTER

IZOLA television production

Izposoja

VHS filmov
DVD filmov

Presnemavanje

VHS - VHS
Hi8 - VHS
8mm - VHS
DVD - VHS

snemanje

reklamnih spotov
video spotov
porok
raznih priložnosti

ex STEKLO IZOLA, Okt. revolucije2

NON STOP 9 - 21
NEDELJA ZAPRTO

MOGOČE SUMITE ALI VESTE, DA IMA VAŠ OTROK ALI SORODNIK TEŽAVE Z DROGO? SE VAM ZDI, DA STE V TEJ STISKI OSAMLJENI? NE VESTE, KAM PO POMOČ?

Društvo DREVO ŽIVLJENJA v Izoli odpira največji terapevtski center za zdravljenje zasvojenec v Sloveniji. Hkrati ustanavljamo tudi Skupino staršev za samopomoč, ki poteka vsak torek ob 19. uri v prostorih Rdečega Križa, Ob starem zidovju 15, v Izoli.

Vabljeni!
Kontaktna tel. št.: 05/640 00 02 ali 0317 659 444 (Peter Sere)

ISKALI SMO IZOLSKI TURISTIČNI SPOMINEK

Krepko smo že zakorakali v devetletko in njene novosti, med katerimi so tudi izbirni predmeti. Z učenci izbirnega predmeta Turistična vzgoja, pa smo se odločili, da nekaj našega dela ter razmišljanja v zvezi s turizmom v naši lepi Izoli predstavimo tudi širšemu občinstvu.

Predstavili vam bomo, kako smo se lotili terensko raziskovalnega dela na temo SUVENIR ali TURISTIČNI SPOMINČEK in nekaj misli naših učencev iz 7. razreda devetletke:

Klas Kaligarič:

» Z učiteljico smo se odpravili na terensko raziskovalno delo v center Izole. Naša naloga je bila poiskati prodajalne, katere ponujajo spominke, ki naj bi bili kar najbolj značilni za naše mesto.«

Valentina Kovačič:

»Menim, da je turistično nakupovanje pomembno tako za osebo, ki obišče ta kraj, saj ga suvenir spomni na lepe trenutke, kot tudi za sam kraj, kjer se prodajajo spominki, saj mu to prinese zaslužek in prepoznavnost. Spominek pa lahko podarimo tudi svojim bližnjim, ko se vrnemo z dopusta. Je znak pozornosti, z njim pa lahko predstavimo kraj, katerega smo obiskali in s tem lahko spodbudimo tudi druge, da ga bodo nekega dne obiskali. Zato menim, da je suvenir zelo pomemben za promocijo nekega mesta.«

Simon Laganis:

»Pogledali smo kaj ponujajo na stojnicah Lonke (velike školjke, mislim da niso iz našega morja za 2.000,00 sit, plastične delfinčke, razne obeske in skrinjice iz školjk), trgovina Carmen je nekoč imela večjo izbiro, obiskali smo jo ravno, ko se je »krčila«, zdaj pa odhaja iz Izole. Tudi v TIC-u imajo kar pestro ponudbo spominkov (izdelkov iz gline, ribic, ladjic, solinar, razglednic, DVD-jev in video kaset o Izoli ter turističnih vodičev. Škoda, da to ni razstavljeno v izložbi). Zanimiva je tudi ponudba v uličnih muzejih in galerijah, vendar marsikje izdelki niso najbolj tipični za Izolo. V trgovini Ozara ponujajo zelo veliko spominkov, glinene reliefe, posode, šavrinke.«

Peter Lenarčič:

»Na Lonki sem opazil spominčke, ki prikazujejo delfine. Menim, da je to slab spominček, ker če bi na primer nek Anglež prišel domov s tistim spominčkom, bi vsi mislili, da so v Izoli delfini in bi tudi oni prišli pogledat delfine. Kot suvenir bi jaz naredil stekleno belo golobico z zeleno oljčno vejico, ki bi bila obesek za verižico.«

Marija Busija:

»Zdelo se mi je, da je v Izoli na pretek suvenirjev. Ko pa sem odšla raziskovat in poskušala biti sama turist, sem opazila, da nimam dosti izbire. ... Lahko bi npr. na turističnem vlakcu ali po gostilnah s tipično istrsko hrano ali hotelih turiste-goste pričakala majica ali kapa, brisačka ali vrečka z sliko ali grbom Izole.«

Armina Hodžić:

»Lahko bi tudi poslikali kakšna polkna z izolskim grbom in odprli še več trgovin s spominčki.«

PRIČUJOČA FOTOREPORTAŽA JE NASTALA KOT REZULTAT TERENSKEGA DELA PRI IZBIRNEM PREDMETU TURISTIČNA VZGOJA V MEDPREDMETNEM POVEZOVANJU Z IZBIRNIM PREDMETOM MULTIMEDIJA. PRIPRAVIL JO JE UČENEC ŽAN KRUMPAK V ŠOL. LETU 2003-2004. MENTORICA IZBIRNEGA PREDMETA TURISTIČNA VZGOJA JE INGRID KNEZ, PREDMETA MULTIMEDIJE PA DENIS FELDA.

Sara želi poslati svoji prijateljici iz Londona s katero si dopisuje po pošti, spominček, ki bi kar najbolje prikazal duh našega lepega obmorskega mesteca Izole.

Gaja Slama:

»Ob tradicionalnem Eurofestu Izoli bi lahko ponujali žoge z napisom Izola in številko prireditve.«

Mateja Vukelič:

»Mislim, da je prevelik poudarek prodaje suvenirjev na komercialni ravni, primanjkuje pa spominkov, ki bi bili ogledalo ali zgodovina našega mesta.«

»Mestna občina je v zadnje čase veliko naredila za okolje in izgled Izole, morali pa bi biti še bolj izvirni pri načrtih glede turizma, še posebno sedaj, ko imamo veliko možnosti iztržiti iz turizma (marino, rokfest, eurofest, filmski festival, festival animiranega filma,...)«

Kristina Nardin:

»Jaz bi pohvalila izolske galerije, kar veliko jih ponuja slike z veduto Izole ali motivi starega mestnega jedra.«

Keti Zalović-Filipič:

»Prodajalne suvenirjev pa bi morale prilagoditi urnik turistom, sploh pa v turistični sezoni.«

Mirko Predović:

»Lahko bi naredili suvenir-ribja konzerva pred 40 leti (Argo), razne lesene vlakce- Parencana, osličke, galebe iz keramike, ribiške ladje v steklenici.«

Andrej Ivanović:

»Oljčno olje, pridelano v okoliških krajih, bi moralo tudi krasiti police trgovin. Pridelovalcem bi morali omogočiti, da svoje pridelke lično opremijo in jih na posebnih stojnicah lahko tudi prodajajo, npr. doma vložene olive, žganje, posušene fige... Turistična zanimivost je bila tudi Salladia, ki je na star način pripravljala ribje specialitete. Steklenička sardončkov je bila lep in dober spominček.«

Gašper Penko:

»Jaz bi za suvenir Izole predlagal školjke kot motiv, umetniki pa naj se sami odločijo iz česa in kako. Razpisal bi privlačno akcijo, v kateri bi sodelovalo veliko občanov.«

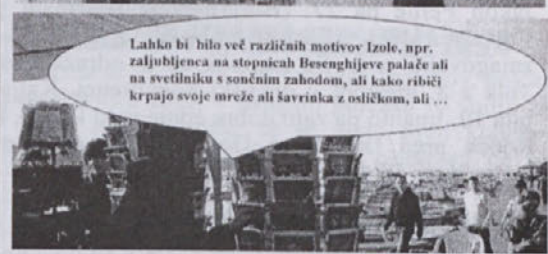
Matic Žlogar:

»Moje mnenje je, da ima Izola dokaj bogato ponudbo suvenirjev. Nekateri so zelo izvirni, domiselni, žal nekateri pa kičasti in dragi.«

Petra Mezgec:

»Za turistično mesto je dobro, da svojim obiskovalcem ponudi čimveč izvirnih spominkov, ki so značilni za ta kraj. To je ena izmed najcenejših reklam za mesto. Moji predlogi: Figov top, pomembne stavbe izdelane iz majhnih mozaikov ali keramike, bakreni kotliček, istrski vodnjak, značilne stare ribiške ladje (kaič, pasara), kulinarčne dobrote (ribje jedi, vino, oljčno olje,...)«

Naša Izola je čudovita. Storimo nekaj, da bo ponudba turističnih spominkov pestrejša. S tem se bo ponesel glas o njeni lepoti v svet UČENCI IZBIRNEGA PREDMETA TURISTIČNA VZGOJA NA OŠ LIVADE.

Sara se je na koncu odločila, da bo spominček, kar sama izdelala. Izdelala je ribico iz keramike. To je bil unikaten izdelek, ki hkrati prikazuje tradicijo našega lepega obmorskega mesteca.

PODOBE ZALEDJA OBALNIH MEST SKOZI OBJEKTIVE PRIMORSKIH FOTOGRAFOV

(predstavitve monografske
publikacije in otvoritev razstave)

osrednja prireditev
v četrtek, 10.3. ob 18.00
v veliki dvorani
Zadružnega doma Korte

foto: Dora Benčič

Po »Podobah slovenskih obalnih mest skozi objektivne primorskih fotografov« (januar 2004), ki idejno izhaja iz Portugalskega projekta Lizbona devetdesetih let – podobe iz arhiva, predstavljenega v Arhitekturnem muzeju v Ljubljani, pozimi leta 2003, se projekt v drugem delu usmeri na zaledje treh obalnih občin.

Sodelujoči fotografi: Jože Kološa – Kološ, Erminij Benčič, Dora Benčič, Branko Lenart, Luciano Kleva, Slobodan Simić – Sime, Žare Veselič, Natalija Morgan, Radovan Čok, Ljubo Radovac, Mojca Gazič, Pavel Fičur, Tatjana Mihalič, Jaka Jeraša, Matej Mljac, Damian Fischer, Jure Čeh, Zdenko Bombek, Mitja Božič

Petek, 11. marec ob 19.00 - PALAČA MANZIOLI V IZOLI
Italijanska samoupravna narodna skupnost Izola
vabi na predstavitev knjig

Cognomi triestini

avtorja Marina Bonifacia in

Le perle del nostro dialetto

avtorice Ondine Lusa

Na predstavitvi bosta sodelovala tudi avtorja... Moderator: Silvano Sau

Sobota, 12. marec ob 17.00 - KULTURNI DOM IZOLA

PEPELKA

Plesna pravljica za otroke in starše!

Produkcija: Kosovelov dom Sežana Vstopnina: 800 SIT

Serge Lopez trio

Palača Manzioli
Sobota, 19. marec 2005
ob 20.00 uri

Italijanska samoupravna narodna skupnost Izola

Vabi glasbenike Občine Izola k
sodelovanju in k uresničitvi koncerta
z naslovom

3 BIG BAND orchestra JAZZ V IZOLI

V kolikor znate odigrati ali odpeti nekaj skladb s področja jazza ali sorodnih glasbenih zvrsti, se nam za to posebno priložnost pridružite. Vaš izbrani nastop bo podprt s spremljavo velikega jazz orkestra, s katerim boste imeli priložnost sodelovati. Vse zainteresirane prosimo, da svoje podatke o sodelovanju posredujete na naslednji telefonski številki do vključno 31.03.2005. Zberite pogum, izberite si skladbe in pokličite.

Vse ostale informacije dobite na številkah:

Peter Popovski - dirigent in programski vodja 041/ 256 102
Aleš Bolje - predsednik 041/ 671 294

Mestna galerija Piran

razstava slik

"Casenje"

Joni Zakonjšek

KRAS, KDO BO TEBE LJUBIL?

Razstava fotografij avtorjev
Jožice Zafred in
Borisa Poropata

v Kulturnem domu

galerija ALGA

Serija fotografij

ODPETI PESNIKI

avtorja Miša Čadeža

Galerija: od 10.00 - 12.00 in od 17.00 - 19.00 / sobota od 10.00 - 12.00

Sončna dvorana

Območna izpostava JSKD Izola vabi na otvoritev razstave slik

Ivana Stojana Rutarja

v četrtek, 10. marca ob 19.00 uri

v izolski Sončni dvorani (ul. Giordana Bruna 6).

Mestna knjižnica Izola Vas prijazno vabi na večer poezije

»PESEM V MOJEM SRCU«,

ali ustvarjalnost Izolanov tretjega življenjskega obdobja,

v četrtek, 17. marca 2005 ob 19. uri,

v čitalnico knjižnice, ul. Osvobodilne fronte 15, Izola

Večer bodo glasbeno obogatili učenci izolske glasbene šole

MESTNA KNJIŽNICA IZOLA

ODDELEK ZA OTROKE IN MLADINO

vabi otroke od četrtega leta dalje in njihove mamice, da se v prvem pomladnem mesecu udeležijo lutkovnih delavnic ORIGAMI. Delavnice bodo potekale v stekleni pravljčni sobi Mestne knjižnice ob petkih (11., 18. in 25. marca) od 17. do 18. ure. Brezplačne delavnice bo vodila Damjana Kodarin, naučili pa se boste, kako na enostaven način izdelati papirnato lutko z japonsko tehniko pregibanja papirja (origami). Pridite in na copatke nikar ne pozabite!

KINO ODEON - Art kino

10. in 11. / 13. in 14. 3. ob 18.30 ter 12. 3. ob 20.30 **POKVARJENI BOŽIČEK** L: Terry Zwigoff

10. in 11. 3. ob 20.30 ter 12. 3. ob 18.30 **VISKI** Režija: Juan Pablo Rebella, Pablo Stoll

13. in 14. 3. ob 20.30 ter 15. in 16. ob 18.30 **MARIJA MILOSTI POLNA** L: Jessica Harston

15. 3. ob 20.30 **OBISKOVALEC Q** Režija: Takashi Miike

16.-18. 3. ob 20.30 ter 19. 3. ob 18.30 **Z GLAVO OB ZID** Režija in scenarij: Fatih Akin

Informacijska pisarna Skupnost Srečanje Portorož

Pomoč odvisnikom in njihovim staršem

tel.: 67 46 700 vsak dan od 8. do 16. ure

SLOVENK JE ZA Odstotek več od Slovencev

Ob dnevu žena so v Statističnem uradu Republike Slovenije pripravili kratko predstavitev podatkov o ženskah v Sloveniji iz katere smo najprej izvedeli, da je bilo konec septembra 2004 v Sloveniji 1.020.432 žensk, to je dobrih 51 % celotnega prebivalstva. Vsaki 13. je bilo ime Marija in vsaka 173. se je pisala Novak.

Konec leta 2003 je bilo v Sloveniji 13.205 tujk, to je 1,3 % vseh prebivalk Slovenije; med njimi je bilo največ državljanek Bosne in Hercegovine (5.166) in državljanek Hrvaške (2.312). V istem letu se je k nam priselilo 3.050 žensk (32,9 % vseh priseljenih), med njimi 574 državljanek Slovenije in 2.476 tujk. Med priseljenimi tujkami je bilo največ državljanek Bosne in Hercegovine (19,8 %) in Makedonije (18,5 %). Priseljenka je bila v povprečju stara 32,9 let. V tujino se je odselilo 2.423 prebivalk Slovenije (41,3 % vseh odseljenih v letu). Med njimi je bilo 935 državljanek Slovenije in 1.488 tujk. Med odseljenimi tujkami je bilo največ državljanek Makedonije (27,6 %) in Hrvaške (20,8 %). Odseljena prebivalka je bila v povprečju stara 34,4 let.

Leta 2003 je bilo med novorojenčki v Sloveniji 8.391 živorojenih deklic; v istem letu pa je v Sloveniji umrlo 9.376 žensk. Umrle so bile stare v povprečju 77,2 leta, vsaka 4. je umrla zaradi boleznih srca (2.301), vsaka 25. pa zaradi raka na dojki (372). Samomor je bil vzrok smrti za 122 prebivalk. Po izračunih bodo deklice, rojene v obdobju 2000–2002, živele 80,7 leta.

Še pred tridesetimi leti je ženska v Sloveniji prvega otroka rodila v povprečni starosti 22,8 leta in imela v povprečju v rodni dobi 2,1 otroka, leta 2003 pa je bila ženska, ko je povila prvega otroka, stara v povprečju 27,3 leta in je imela v rodni dobi le 1,2 otroka. Leta 1974 se je v povprečju prvič poročila pri 22,7 letih. Trideset let pozneje pa je bila ob prvi poroki v povprečju za 4,8 leta starejša.

POLOVICA ŽENSK IMA SREDNJO IZOBRAZBO

Po podatkih iz Popisa 2002 je bilo med ženskami, stari 15 let ali več, 47,9 % žensk s srednjo izobrazbo in 13,3 % z višjo in visoko izobrazbo. V isti starostni skupini je bila polovica žensk aktivnih, od tega pa 85,2 % delovno aktivnih in 14,8 % brezposelnih.

V šolskem letu 2003/2004 je bilo na dodiplomski in podiplomski študij vpisanih 59.367 žensk ali 56,9 % vseh vpisanih študentov, in vsaka druga se je vpisala na študij družbenih, poslovnih ved oz. prava. Leta 2003 je diplomiralo 8.494 žensk, to je 61 % vseh diplomantov, in dobili smo 152 doktorice znanosti, kar je bilo 41,4 % vseh, ki so leta 2003 doktorirali.

Med srednješolskimi učitelji je bilo leta 2002 64,4 % žensk, med višješolskimi in visokošolskimi predavatelji pa je bila le vsaka 3. ženska. V letu 2002 je bila njena mesečno bruto plača (223.921 SIT) za 12.042 SIT nižja od povprečne mesečne bruto plače v Sloveniji.

Na zadnjih državnozborskih volitvah je bilo izvoljenih 11 poslank; te zasedejo 12,2 % vseh poslanskih mest, v povprečju pa so stare 43,9 leta.

ZIMSKE POČITNICE IN SNEG LE ŠE NA FOTOGRAFIJAH

V Posvetovalnici za mlade in starše smo tudi te zimske počitnice preživeli aktivno in pestro, tako da nam niti razne gripe in ostale zimske nadloge niso pokvarile razpoloženja. Lutkovna in kuharska delavnica so pritegnile največ otrok, obiskali so nas tudi sovrstniki iz skupine Murnčkov iz Kopra, s katerimi smo se pomerili na turnirju »Med dvema ognjema« na Birbi - zmagali so »Ribari«, največ pa se nas je udeležilo smučanja-sankanja na Kobli (zračnice so zakon !!!).

Komunalni Izola in prostovoljcem se zahvaljujemo za pomoč pri izvedbi!

V spomin

Marija Ostrouška

Tudi nam v uredništvu MAndrača je bilo zelo hudo, ko smo izvedeli, da je utihnilo srce Marije Ostrouška, matere našega sodelavca in soustanovitelja Mandrača, Vlada Ostrouške.

Živela je tiho in neopazno v mali hiši v Oktobrski revoluciji, kamor sta se z možem preselila s tržaškega Krasa pred natanko pol stoletja. Mož je bil v vojski in kasneje v Mehanu, ona pa je skrbela doma zanj in za dva sina ter hčer.

Vlado, Iva in Danilo, prejmite naše iskreno sožalje.

Na Gregorjevo, ko se ptički ženijo...
... pridite v cerkvico sv. Katarine,
kjer bo prof. dr. Janez Bogataj predstavil pomen
Gregorjevega - šege, ki so se je otroci od nekdaj veselili.

O ptičkih bo tudi razstava likovnih del otrok iz vrtca Smedela
pod mentorstvom Pine Pistan.

Kuharica Emilija Pavlič bo poskrbela za "tič'ce".
Glasbeni okvir temu pomladnemu prazniku smo zaupali Emilu Zonti.
Z lepo besedo in mislimi bo vse skupaj povezala Cvetka Kernel.

Prisrčno vabljeni 12. 3. ob 10. uri
v Izolo na Gregorčičevo ulico v cerkvico sv. Katarine - ob stari italijanski šoli.

Ob 11. 00 uri
bo v galeriji Arka na Gregorčičevi 12 otvoritev prodajne razstave
avtorjev, ki upodabljajo ptičke v različnih materialih - kamen,
glina, les, blago, fimo masa, steklo, papir, slano testo...

Na Gregorjevo pa odpira Gregor Kočevar na Sončnem nabrežju 12
ob 12. uri novo galerijo Antea, ki bo predstavljala fotografska dela.
Dobrodošli!

Z RIBARI V PLANICO

Društvo navijačev Ribari iz Izole organizira tradicionalni ogled smučarskih
poletov v Planici. V klubskih prostorih v Gregorčičevi ulici 21 se lahko vsak
dan (razen nedelje) od 18.00 do 20.00 prijavite za ogled poletov.

Vabljeni so tudi nečlani.

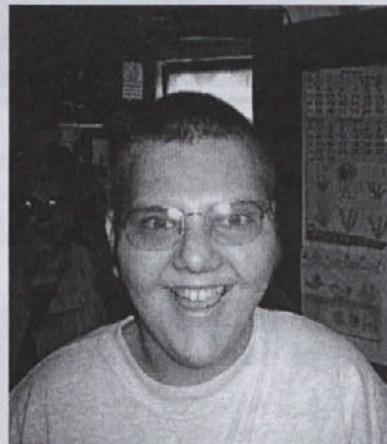
Odhod avtobusa bo v nedeljo ob 04. uri zjutraj pred stadionom v Izoli.

Prijavnina (prevoz, vstopnina in malica) znaša 5.000 tolarjev na osebo.

Informacije na tel.: 041 503 992 (Mitja) in 031 637 162 (Matjaz)

ČE BI JAZ BIL KUCHAR

ČE BI JAZ BIL KUCHAR, BI IMEL
GOSTILNO. IME BI JI BILO ALEŠ,
DA BI VSI VEDELI, DA JE MOJA.
JAZ BI IMEL BEL PREDPASNIK,
KUHALNICO IN BEL KLOBUK,
DA SE NE BI SPEKEL V GLAVO.

MOJA GOSTILNA BI BILA V
IZOLI OB MORJU. TAM BI
DELALI: JAZ, MOJA PUNCA IN
SODELAVCI. JAZ BI KUHAL:
JOTO, JETRCA, SARME, PUJSA,
MESO IN TORTO.

ČE BI KDO OD MOJIH
PRIJATELJEV IMEL ROJSTNI
DAN, BI MU "ŠENKAL" TORTO IN
BI JO OKRASIL Z LEŠNIKI IN
ČOKOLADO.

ČE BI JAZ BIL KUCHAR, BI POSKUSIL VSE KAR BI SKUHAL. ČE BI
BLA MINEŠTRA PRESLANA, BI JO ZLIL V KANTO, DA NE BI
KOMU "PRIŠLO SLABO". ČE BI JAZ BIL KUCHAR, NE BI ŠEL
NIKOLI V PENZIJO, BIL BI TAKŠEN STARI SIVI IN PRIJAZNI
KUCHAR. (ALEŠ)

Žlico Brodeta urejajo varovanci Varstveno delovnega centra Koper.

Governo Janša: i primi 100 giorni e la nostra comunità

Si dirà che i termini non sono ancora scaduti del tutto. Il primo ministro Janez Janša, nell'assumere le redini del governo, ai rappresentanti delle due minoranze nazionali nel Parlamento sloveno aveva promesso che, nel giro di tre mesi, avrebbe dato una risposta sulle misure che avrebbe inteso approntare da lì a novanta giorni per risolvere i problemi minoritari. Non che si voglia essere pignoli fino al punto da contare i giorni e le ore, in fondo si sa che per un governo qualche giorno in più o in meno non è che significhi molto: l'importante è la volontà. Per il momento, in un certo qual senso, il governo ha dimostrato di volersi muovere nei confronti della minoranza ungherese con un incontro organizzato a margine di quello più generale con tutta la regione del Pomurje. Non conosciamo i risultati della mossa anche se non abbiamo avuto sensazione che dalle file dei magiari si sia sentito gridare al miracolo! Ma si sa, che gli appartenenti alla minoranza ungherese sono meno propensi a lasciarsi andare a sentimenti di giubilo o di gratitudine. In fondo, sono radicati in una delle zone meno sviluppate dello Stato e, probabilmente, ha fatto bene il primo ministro a incontrarsi dapprima con loro. Anche nei confronti della Comunità italiana il neopromosso governo Janša ha dimostrato qualche elemento positivo: per esempio con il Decreto riguardante il lavoro dell'amministrazione statale dove ha recepito le nostre osservazioni sull'uso della lingua minoritaria in quanto lingua ufficiale.

Lasciateci dire però che, ugualmente, non ci sentiamo del tutto tranquilli: d'accordo non staremo lì a contare le ore ed i giorni, ma rimane il fatto che, almeno dal punto di vista delle finanze pubbliche i giochi sembrano essere ormai fatti per tutto il 2005. Non crediamo che le nostre esigenze, pur fatte pervenire adeguatamente e a tempo debito a chi di dovere, possano trovare risposta positiva al di là di quelle che sono le normative esistenti. Ma, allora, se le cose stanno effettivamente così, quale tipo di risposta possiamo attenderci dal governo: quella che ci ha dato fin dall'inizio, cioè che non proporrà misure nuove, ma realizzerà quelle già in vigore?

In quali settori? Nel settore dell'amministrazione pubblica? Oppure nel rispetto rigoroso dell'uso della lingua minoritaria? E per tutto il resto? Settore culturale, settore informativo, settore economico, settore..... Che ci si debba accontentare di una risposta che non arriverà mai?

CAN costiera: 2004 - saldo positivo

La Comunità autogestita costiera della nazionalità italiana, con sede a Capodistria, comunità che è invitata a gestire i finanziamenti stanziati dalla Slovenia in favore delle nostre istituzioni operanti a Capodistria, Isola e Pirano, ha chiuso l'anno finanziario 2004 con un saldo positivo di 7.168.197 talleri, saldo superiore di circa 200.000 talleri rispetto al consuntivo dell'anno precedente.

Foto: C.Chicco

E questa è una buona notizia. Infatti, il saldo permetterà a detta Comunità di avviare certi progetti di carattere economico e, soprattutto, culturale, programmati per l'anno in corso, anche senza attendere con trepidazione quanto a lei verrà destinato dall'attuale Governo sloveno con la Legge finanziaria 2005. Progetti proposti in collaborazione con la minoranza slovena in Italia, come: "Agromin - Agricoltura delle minoranze - Individuazione e valorizzazione dell'area transfrontaliera" o "Min-Tour - Minoranze e turismo - Animazione turistica e promozione congiunta del territorio transfrontaliero", progetti che saranno definitivamente approvati nel corso di una prossima riunione del Comitato di Pilotaggio Interreg III A Italia-Slovenia. Come pure un bel numero di altri progetti a sfondo culturale. Ecco i titoli proposti: "Poeti di due minoranze", "Scipio Slataper e Srečko Kosovel: Il nostro Carso", "Come vestivamo - Recupero dei costumi tradizionali dell'area a cavallo del confine italo-sloveno", "Terra De Mar - Studio sulle tradizioni ittiche di queste nostre terre", "Il sale della terra - Recupero e valorizzazione della produzione del sale nel Golfo di Trieste", "Archeologia industriale - Realizzazione di uno studio sull'industria di conservazione del pesce nel Golfo di Trieste". Tutto questo è stato dibattuto e approvato col massimo dei consensi da parte del Consiglio della Comunità autogestita costiera della nazionalità italiana nella riunione di martedì, 1.3.2005.

Gianfranco Siljan

“Da Vidali in qua – La storia e la politica, la cronaca e l’amore”

Lezione di storia ed etica contemporanea quella di due settimane fa a Palazzo Manzioli con la presentazione dell'ultimo volume del triestino Claudio Tonel “Da Vidali in qua – La storia e la politica, la cronaca e l’amore” con prefazione di Pietro Folena, pubblicato dalla Italo Svevo di Trieste.

Introdotti da Silvano Sau, dell'autore e del libro ha parlato esaurientemente il giornalista Giorgio Cesare che ha messo in rilievo soprattutto la figura di Claudio Tonel nel suo rapporto con l'altro grande personaggio della politica postbellica triestina, Vittorio Vidali. Un personaggio certamente complesso, ma senza la presenza del quale oggi la storia di Trieste sarebbe certamente diversa, anche per quanto riguarda la stessa convivenza tra le popolazioni autoctone.

Foto: C.Chicco

Proprio la grande presenza di pubblico che ha riempito la sala al primo piano di Palazzo Manzioli, in fondo, ha voluto dimostrare quanto importante sia ancor oggi parlare e discutere di temi del passato, non - come è stato sottolineato - per alimentare nuove e ulteriori divisioni, come purtroppo succede tutt'oggi, quanto per superare qualche barriera che le diverse ideologie hanno imposto tra popolazioni vicine e amiche.

SCUOLA SCUOLA SCUOLA SCUOLA

La tutela e la prevenzione sanitaria è uno dei compiti inseriti nel programma offerto dalle scuole. La salute fisica e psichica sono infatti il presupposto essenziale per un buon percorso di apprendimento prima e un buon inserimento nella società e nel mondo del lavoro poi. La dipendenza da sostanze più o meno legali è un problema sempre presente anche nelle società più evolute. L'uso e l'abuso di alcol, tabacco e altre sostanze, comunemente denominate droghe, sono diffusi tra la popolazione e spesso sono i giovani ad essere i più colpiti dalle relative conseguenze, in modo diretto, soccombendo di persona, o indiretto, vivendo in ambienti degradati dall'alcol, dal tabagismo o dalla droga.

La scorsa settimana gli alunni delle ultime due classi della scuola elementare hanno assistito ad una interessante lezione sul tema tenuta dal dottor Salvatore Ticali, responsabile dell'Unità operativa dipendenze da sostanze legali dell'Azienda sanitaria n. 1 di Trieste. Partendo da alcune constatazioni ottimistiche (oggi c'è maggior conoscenza

degli effetti, maggior cultura in materia), il relatore ha spiegato i meccanismi che portano alle dipendenze. Come in tutte le attività umane, chi si avvicina ad alcol, fumo e stupefacenti è mosso dal desiderio di provare piacere. Piacere apparente, raggiunto scavalcando il momento della fatica e dell'impegno personale. Il primo contatto con queste esperienze è favorito da stereotipi radicati nella tradizione popolare o nelle regole dei gruppi (l'alcol riscalda, chi fuma dimostra di essere uomo, chi non beve in compagnia...), dalla pubblicità, dalla televisione o dal cinema. Dalla frase della prova, della curiosità i giovani o giovanissimi passano a fumare o a bere soltanto quando qualcuno ci invita a farlo. Si arriva poi a chiedere agli altri la sigaretta o il bicchiere e farsene delle scorte. A questo punto, quando uno non è tranquillo se non ha una certa quantità di scorte si parla già di forte dipendenza. La dipendenza può essere fisica e psichica. La prima può essere curata anche in tempo relativamente brevi. La seconda ha bisogno di trattamenti lunghi e complessi e non può essere mai estirpata del tutto. Alla fine il relatore si è soffermato sulla distinzione tra droghe leggere e droghe pesanti, contrastata da un'infinità di argomentazioni quando si parla di grado di dipendenza e di effetti sulla salute fisica e psichica dell'individuo. E a proposito di salute, i giovani interlocutori, molto attenti a queste tematiche, hanno avuto anche informazioni sulle gravi conseguenze che subisce chi assume alcol, nicotina o altre droghe. L'importante, è stato detto, è difendersi dalle droghe. Il modo migliore per difendersi è senz'altro non cominciare mai ad assumerle.

Marino Maurel

Mostra ceramiche

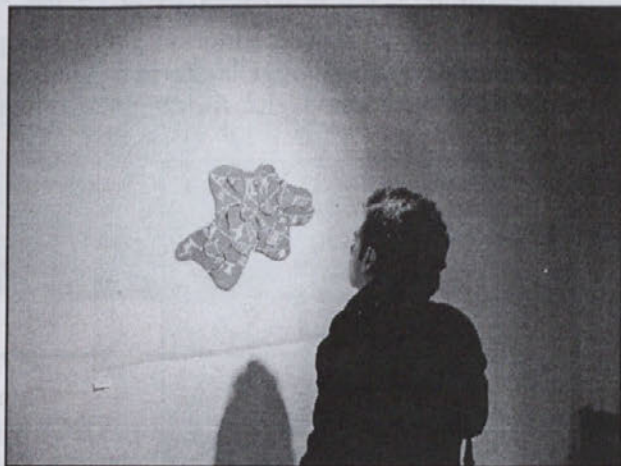

Foto: C. Chicco

Chiuderà i battenti dopo due settimane di apertura la mostra del gruppo di ceramica della Comunità degli italiani "Pasquale Besenghi degli Ughi", mostra allestita al pianoterra di Palazzo Manzioli di Isola. Cinque i componenti il gruppo ad esporre le loro opere create sotto la guida di Zvonko Bizjak. Ed è la prima loro esposizione da quando a mentore del gruppo è stato nominato Zvonko Bizjak - un nome che è una garanzia. E lo si vede sin dalle prime opere realizzate dalle sue discenti che sono: Corinne Brenko, Maša Martić, Mojca Levac, Tea Brenko e Andrej Koruza. Per chi non avesse avuto la possibilità di ammirare i lavori delle cinque giovani ceramiciste lo può fare ancora oggi e domani. Ne vale la pena.

Testo: G. Siljan

Foto: C. Chicco

Non c'è più religione

Di recente abbiamo invitato i dirigenti del nostro comune a leggere attentamente i contenuti delle leggi slovene e questo per farci evitare, in qualità di contribuenti, di dover sanare a suon di pecunia la cattiva interpretazione delle leggi stesse. In quella occasione, per farci capire, abbiamo sottolineato che le leggi, buone o cattive che siano, sono sacre. Non siamo stati capiti. Infatti, per la cattiva lettura delle leggi, noi contribuenti isolani siamo costretti a pagare, non poco, la superficialità di chi dovrebbe, per posizione, a leggerle e interpretarle in modo corretto. Per capirci, dalla cattiva o insufficiente interpretazione di alcune leggi, oggi ci troviamo il fardello, per niente poco pesante, di una cinquina di opere sbagliate. Cosa che pesa, e non poco, sulla possibilità di far quadrare il bilancio del nostro comune per l'anno in corso. È vero che in Slovenia le leggi cambiano come la biancheria intima. Però, ciò non esclude che i comuni mortali debbano interpretarle come proposizioni sacre per il tempo che trovano. Nonostante il tutto, vogliamo ricordare ai legislatori quanto ebbe a dire Montesquieu: "È vero che talvolta occorre cambiare qualche legge. Ma il caso è raro, e quando avviene, bisogna ritoccarle con mano tremante; con tanta solennità e con tante precauzioni che il popolo debba concluderne che le leggi sono veramente sante; e soprattutto con tanta chiarezza che nessuno possa dire di non averle capite".

Gianfranco Siljan

Si dice e non si dice

Si può dire "elementarietà"? È un errore? Chi direbbe, per esempio: particolarità? Diciamo che non s'usa affatto. È molto meglio dire: semplicità, ingenuità, naturalezza, ovvietà, ecc. Cerchiamo di essere semplici e comprensibili. Cerchiamo di non correre dietro a quel detto che recita: "Non far le cose semplici quando puoi farle complicate"...

G.S.

ATTIVITÀ COMUNITARIE

BIBLIOTECA E SALA DI LETTURA

L'attività bibliotecaria si svolge in tre ambienti di Palazzo Manzioli: il reparto per il prestito dei libri e l'attigua sala di lettura sono situati al pianoterra (entrata dall'omonima piazza) mentre il reparto di consultazione si trova al primo piano (entrata dalla Via Smrekar). Tutti e tre i reparti sono aperti a tutta la cittadinanza.

Orari d'apertura:

- biblioteca per il prestito dei libri: il lunedì, il mercoledì ed il venerdì dalle ore 16 alle 19,
- biblioteca per la consultazione dei libri: il martedì ed il giovedì dalle ore 16 alle 19,
- sala di lettura: dal lunedì al venerdì dalle ore 16 alle 19.

MANIFESTAZIONI A ISOLA

Fino a venerdì 11 marzo, Palazzo Manzioli

MOSTRA DI CERAMICA ARTISTICA

Esposizione dei lavori del gruppo di ceramica artistica della Comunità degli Italiani "Pasquale Besenghi degli Ughi" di Isola, diretto da Zvonko Bizjak. Orario: lunedì - venerdì dalle 16 alle 19.

Venerdì 11 marzo, ore 19, Palazzo Manzioli

SERATA LETTERARIA

Presentazione dei volumi COGNOMI TRIESTINI di Marino Bonifacio e LE PERLE DEL NOSTRO DIALETTO di Ondina Lusa. Con la partecipazione degli autori. Condurrà la serata Silvano

Sau. Ai presenti verrà fatto omaggio di alcune copie del libro. Organizzazione: Comunità Autogestita della Nazionalità Italiana di Isola. Ingresso libero.

Sabato 19 marzo, ore 20, Palazzo Manzioli

ETHNOINSULA 2005

SERGE LOPEZ TRIO IN CONCERTO

Prosegue la serie di concerti di etno-music internazionale. Serge Lopez alla chitarra e voce, Pascal Rollando alle percussioni e voce, Jacky Grandjean al basso e voce, sono i tre musicisti di fama internazionale che

accompagneranno il pubblico in un viaggio latino fatto di flamenco, bossa nova, samba, afro-cubano... Il tutto condito con elementi di jazz.

Organizzazione: Comunità Autogestita della Nazionalità Italiana di Isola. Ingresso libero.

Sabato 19 marzo, ore 20, Casa della Cultura

LE COGNATE

spettacolo teatrale con la compagnia "Teatro Incontro" di Trieste. Regia di Barbara Sinico. Organizzazione: Comunità degli Italiani "Pasquale Besenghi degli Ughi" di Isola. Ingresso libero.

Il Mandracchio, foglio della Comunità italiana di Isola
Redattore responsabile:
Andrea Šumenjak
Redazione: C. Chicco, M. Maurel, S. Sau, G. Siljan, R. Siljan, A. Šumenjak
Sede: Palazzo Manzioli
Isola, Slovenia
tel., fax: (+386 5) 616 21 30, 616 21 32
www.can-is.si

KRIMINALIJE

MORDA SO BILI VOLKOVI?

Seveda je bil zelo presenečen in šokiran lastnik zajcev, ki je vstopil v hlev in ugotovil, da so mu neznani psi poklali kar deset zajcev. Storilci so seveda zbežali s kraja zločina pred prihodom policistov.

NISO BILI VOLKOVI

Nekaj dni kasneje so se štirinožni ljubitelji zajcev vrnili na kraj zločina. Do zajcev jim seveda ni uspelo priti, ker so bili zaprti v zajčnikih, zato pa so dečke pripeljali na sled lastniku, ki krvoločnih zajcemorcev ni ustrezno zavaroval, za kar mu bo zdaj verjetno precej žal.

IGRAL SE BO

Neznani storilec je na neznani način vstopil v prostore nočnega lokala in tam ukradel več škatlic različnih cigaret, nekaj brezalkoholnih in tudi alkoholnih igrač ter plišasto igračo. Materialne škode je za 30 tisočakov in plišasto igračo.

NAJDENO PRIKRITO

Pri prevozu s taksijem od Izole do šole je eni od treh dijakinj iz žepa bunde padel telefonček. Voznik taksija ga je seveda našel a ga ni vrnil dijakinji, niti najdbe ni prijavil policistom. Ker pa je dijakinja prijavila izginotje telefončka so policisti pogledali v taksi in ga tam našli, zato bodo voznika ovadili zaradi zatajitve.

LOPOVI NE POČIVAJO

Vodja igralnice iz centra Izole je sporočil, da so jim ponoči vlomili v objekt. Policisti so ugotovili, da je neznanec vlomil skozi vrata skladišča, onesposobil video nadzor in poskušal vlomiti v kovinsko blagajno a mu to ni uspelo. Nasploh ni imel veliko sreče, saj zaposleni v avtomatih niso pustili denarja niti v blagajni. Nepridipravu je prav prišel digitalni videorekorder, v žepu je pospravil tudi nekaj škatlic cigaret. Nastala je večja materialna škoda.

DJ JE ZASPAL

Stanovalci Trubarjeve ulice so bili v poznih večernih urah poslušati glasbeni koncert iz radijskega sprejemnika v soseščini. Ker koncert nikakor ni potihnil so o tem obvestili policiste, ki so hitro ugotovili, da je predvajalec oziroma »didžej« v večernih urah malo pregloboko pogledal v kozarec, si navil glasbo in lepo zaspal. Zbudili so ga, radio pa zaspali.

OD BESED K DEJANJEM

V zaledju Izole so policisti morali posredovati v družinskem sporu. Fizično močnejši partner se je najprej besedno znesel nad partnerico, ker mu to ni zadoščalo pa je prešel še k dejanjem z uporabo fizične sile. Zagovarjal se bo na sodišču.

COPATI SO KRIVI

Policisti so bili obveščeni tudi o sporu med bivšima zakoncema. Povod za spor pa naj bi bila velikost copat, ki jih je kupil eden od roditeljev. V spor o copatih se je nato verbalno in fizično vmešal še novi partner, ki si je s tem prislužil obisk pri sodniku.

TUDI NEMCI VOZIJO PO LEVI?

Izolski policisti so nekaj minut pred 11.00 uro vozili po obalni hitri cesti od Kopra proti Izoli, ko jim je nasproti peljala voznica nemškega avtomobila. Voznico, ki je vozila po nasprotnem smernem vozišču hitre ceste so uspeli ustavit prej, ko je prišlo do posledic.

RUŠILCI NAD GRADBINCE

Zjutraj smo dobili prijavo odgovorne osebe gradbenega podjetja, da so tekom vikenda neznanci na gradbišču novogradnje v Cetorah poškodovali različne gradbene elemente (okno, žleb in opaže) in s kraja odnesli mešalec za beton.

MA VA FAN ...

V noči na nedeljo se je nekdo znesel nad pnevmatikami avtomobila Rover 214, ki je bil parkiran na Tomšičevi ulici v Izoli. Vse štiri gume je prerezal in s tem lastniku povzročil za 50.000 SIT škode.

NI VSAK EURO TRDNA VALUTA

Tekom dopoldneva so delavci ene izmed koprskih kot tudi ene izmed bank v Izoli odkrili ponarejen bankovec za 50 EUR. Bankovca smo zasegli in ju poslali na ekspertizo.

MALI IZOLSKI OGLASI

Stanovanja, poslovni prostori

- Prodaj istrsko hišo na Pučah (22 x 6 m) potrebno prenove in 1000 m² vrta gsm 031 877 463

- Najamem manjše manjše stanovanje v Izoli za najmanj 1 leto. gsm 041 220 006

- Študentski par vzame v najem manjše stanovanje ali garsonjero za daljše obdobje (tudi čez poletje) gsm 041 511 092

- ZAMENJAM trosobno stanovanje v centru Izole, 80m², terasa 23m² - pogled na morje, mansardno, letnik 2001. Zamenjan z doplačilom za enosobno ali apartma, enako novejšje v Izoli ali drugje na obali. tel 05/ 641 31 86 ali 031 343 803

- Oddam počitniško prikolico za 4 osebe v avtokampu Jadranka za najemnino 30.000 sit mesečno. v ceno je vključena voda in elektrika) 040 887 005

- Prodaj dvosobno stanovanje v Mariboru pod Pohorjem ali menjam za enako v Izoli z doplačilom. Obvezen pogled na morje. gsm 040 887 005-

- Oddam preprosto opremljeno sobo za eno osebo v strogem centru Izole. Pritličje gsm 041 559 991

- Štiričlanska družine kupi eno ali dvosobno stanovanje v Izoli gsm 041 608 765

Motorna vozila

- Prodaj Passat TD, bele barve, cena po dogovoru gsm 041 958 425

- Prodaj Clio, letnik 97, bele barve, 5 vrat, 1. lastnik tel 05 642 00 80

- Prodaj malo rabljen gliser Elan 420 z motorjem Johnson 25 km in prikolico. Cena po dogovoru. Info 031 285 278

- Prodaj avto opel Astra 2.0 diesel srebrne barve, letnik 2001, drugi lastnik, lahko tudi na obroke (41.000 sit mesečno) gsm 040 887 005

PRODAM KOMBI FORDt ransit letnik 92. Cena po dogovoru. tel. 041 280 852

- Renault 19, 1.8 RTI, letnik 93, prevoženih 191.000 km, kovinsko zelene barve, redno vzdrževan, servo volan, meglenke, daljinsko centralno zaklepanje, spojler, pomična streha Cena: 340.000 SIT oz. najboljša ponujena cena Ponudbe na tel. 041 633 987

- Prodaj Megane coupe sport 1,4 16V, 1.200, prva ltnica, temno modre kovinske barve, 60.000 km, vsa oprema, cena po dogovoru. tel. 641 4832

- Ugodno prodaj avtomobil Xantia 1,8 ISX letnik 95 tel 031 858 826

Delo

- Iščem delo v gospodinjstvu (pospravljanje, likanje...) gsm 031 833 605

- Medicinska sestra nudi pomoč na domu starejšim osebam na lokaciji Izola, Koper, Smedela gsm 040 887 005

- Kava bar SONČEK išče natarico. tel 040 888 518

- Samostojna, zanesljiva, resna, imam veselje do dela, iščem delo samostojne čistilke v Izoli. GSM: 031/598-633

- INŠTRUIRAM matematiko za osnovne šole po zelo ugodni ceni. tel: 040 632621 ali 6416603

- POMOČ pri hišnih opravilih (likanje, pospravljanje,...) nudim. tel 031 471 566

- Slikopleskarska dela izvajam. Tel.: 031 862 579

Razno

- Vrtničarji! Na razpolago še nekaj vreč po cca. 40kg kompostiranega kozjega gnoja. Tel.: 040 342200

- Drva prodaj tel. 041 958 425

- Prodaj fax in barvni televizor 041 233 451

- PODARIM rabljeno Termoakumulacijsko peč 3kw in francosko ležišče, dvojno vzmetenje. tel 040 54 87 54

- Obdelan vinograd, 250 trt, levo pred tablo konec Nožeda dam v najem. tel 040 894466

- Prodaj nov dvosed in trosed v baročnem stilu s pripadajočimi zavesami. cena po dogovoru. tel 041 312 940

MANDRAČ

je tednik Izolanov

Naslov: Veliki trg 1, 6310 Izola, tel. 05/ 640 00 10, fax. 05/ 640 00 15

glavni in odg. urednik: Drago Mislej, tehnični urednik: Davorin Marc e-mail:

sektor.tehnika@mandrac.com Tednik izhaja v nakladi 2000 izvodov, cena 230 SIT. Založnik /

elektronski prelom : GRAFFIT LINE d.o.o., Izola; tel.05/ 640 0010

elektr.naslov: <http://www.mandrac.com>; e-mail: urednistvo@mandrac.com

TRR: 10100 - 0029046354 / Tisk: BIROGRAFIKA BORI, Izola

Vpisano v razvid medijev Ministrstva za kulturo RS, pod zaporedno številko 522.

PRIMORSKI POSLANCI BREZ MEJA

Primorski poslanci v državnem zboru imajo enega najaktivnejših klubov, njihovi dogovori pa so velikokrat uspešni prav zaradi te enotnosti, ki je ne pogojuje strankarska pripadnost posameznikov. Po novem v njihovem delu sodelujejo tudi predstavniki Slovencev v Italiji, ki verjamejo, da bodo na ta način vendarle dosegli več kot doslej, ko so se zanašali zgolj na najvišje predstavnike slovenske države. V sejni sobi izolskega občinskega sveta je Breda Pečan, predsedujoča kluba primorskih poslancev povedala, da bodo s takšnim, skupnim nastopom zagotovo lahko prispevali tudi k hitrejšemu začetku uresničevanja že zdavnaj sprejetega zakona o globalni zaščiti Slovencev v Italiji.

MAREC ZA MORJE NI DOBER MESEC

Začetek leta je pač naklonjen bibavici in tako vsak dan lahko spremljamo plimovanje, ki je v teh dneh skoraj rekordno, saj dosega tudi do 120 cm. Zlobneži pravijo, da čez dan Hrvatom posodimo morje, ti pa nam ga vračajo zvečer, realisti pa vedo povedati, da je to tudi čas suhih krav za ribiče, ki se te dni res ne morejo pohvaliti z ulovom. Da o zmedu in zamujeni priložnosti s ciplji niti ne govorimo.

TURISTIČNI OBISK IZ DALJNIH LIVAD

V uredništvu smo že navajeni obiskov učencev iz osnovne šole Vojke Šmuc, tokrat pa so nas obiskali sedmošolci iz šole v Livadah, ki se z mentorico Ingrid Knez spoznavajo tudi z zakonitostmi turistične ponudbe. V tokratnem Mandraču objavljamo njihov zanimiv prispevek k turistični ponudbi Izole, tukaj pa le še "gasilska" za spomin.

MOTOHOV KOT

ZATON SLOVENSKEGA PONOSA ?

foto: Magic

Ponos slovenske potniške flote, Kompasov katamaran Prince of Venice bo v naslednjih dneh zamenjal državljanstvo. Lastnik, Kompas, d. d. bo ladjo izbrisal iz slovenskega ladijskega vpisnika in ga prepisal v hrvaškega. njegovo novo domače pristanišče pa bo Poreč, Princ pa bo postal hrvaška potniška ladja. Tudi kapitan ladje ne bo več Slovenec oziroma Izolan Etbin Sedmak, ki bo odslej le še inšpektor na ladji, ki ji bo poveljeval hrvaški kapitan. Lastnik katamarana sicer ostaja Kompas Travel Poreč, ki je s to poslovno potezo dobil pravico do voženj med hrvaškimi pristanišči, hkrati pa bo še vedno lahko vozil potnike na mednarodni progi iz enega slovenskega pristanišča proti Benetkam. Letos bodo prvič zapeljali iz Izole proti Benetkam že 26. marca.

OSMOMARČEVSKA REKREACIJA

Škure so društvo, njihovo ime pa pove, da se ukvarjajo s športom, kulturo in rekreacijo. Na osmomarčevski večer pa se niso ukvarjali z nobeno od navedenih aktivnosti, razen če so prepričani, da je pospravljanje izvrstne rižote šport in če je oblizovanje po gibanici kultura. Edino kar drži je dejstvo, da so bili pri tekočih zadevah prej rekreativci kot profesionalci. Morda tudi zato, ker so se tokrat moški, na zahtevo žensk, morali odreči tekanju v dvorani in so prišli na skupno proslavo dneva žena k Ribiču na Veliki trg.

